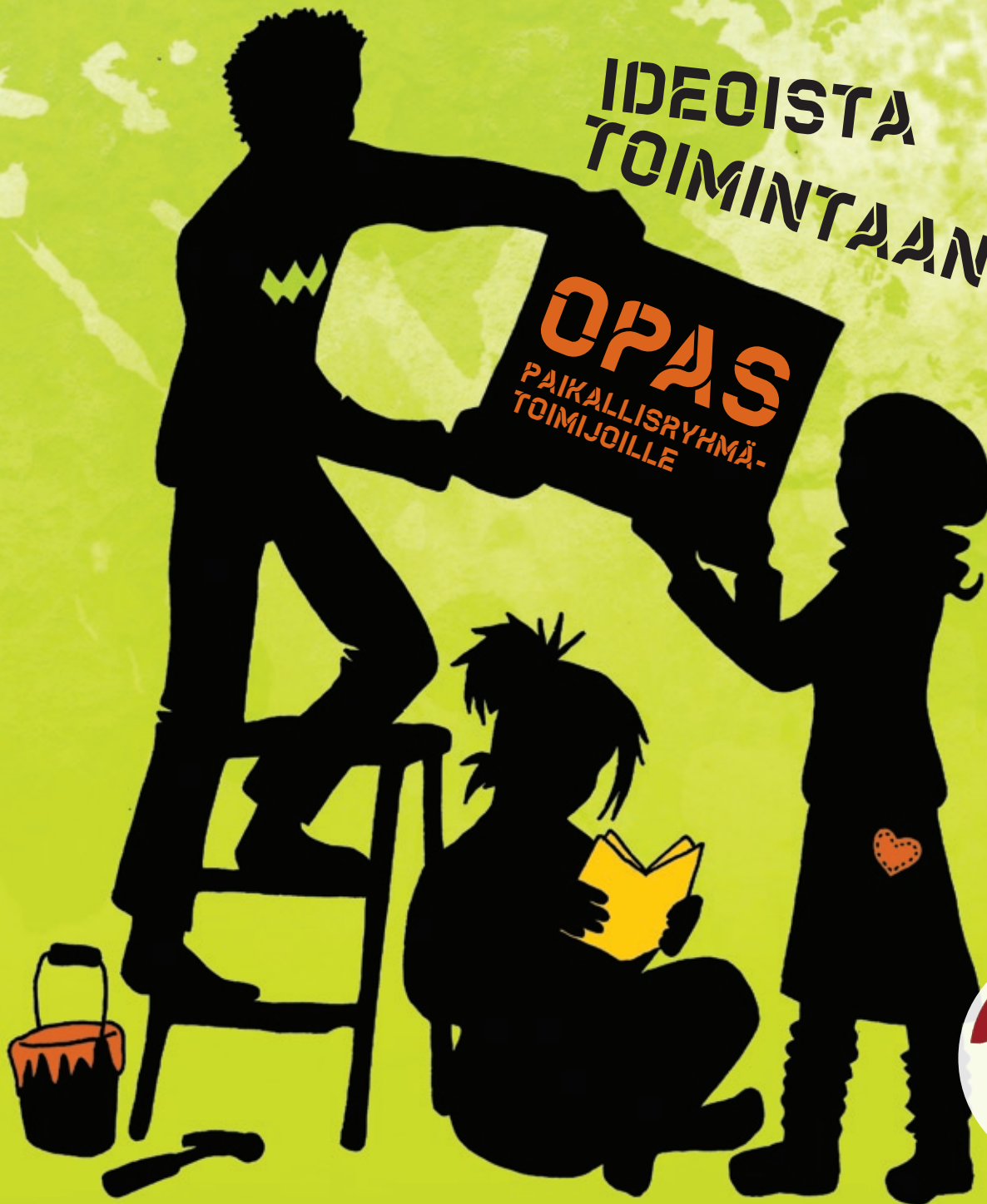

IDEOISTA
TOIMINTAAN!

OPAS
PAIKALLISRYHMÄ-
TOIMIJOILLE

CHANGE MAKER

IDEOISTA TOIMINTAAN!

OPAS CHANGEMAKERIN PAIKALLISRYHMÄTOIMIJOILLE

TOIMITUS: Karita Heikkinen

KUVAT:

Changemakerin kuva-arkisto: Ville Asikainen (s. 15),
lina Jokilaakso (s. 4, 8 ja 22), Tiina Keinänen (s. 35), Jarkko
Lievonon (s. 29), Ruut Luukkonen (s. 12), Sini Tyvi (s. 10,
14, 26, 34 ja 40)

Kirkon Ulkomaanavun kuva-arkisto: Paul Jeffrey/ACT
(s. 5, 16 ja 37), Minna Törrönen (s. 17)

KUVITUS JA TAITTO: Tea Ikonen, Taitopaja Pikku Ihme

Aineiston on tuottanut Kirkon Ulkomaanavun
Changemaker-verkosto.

PAINOPAIKKA: Fram Oy, 2011

TILAUKSET: toimisto@changemaker.fi

SISÄLLYS

Lukijalle	5
Changemaker verkostona	6
Paikallisryhmän ja verkoston suhde	7
Mitä paikallisryhmätoiminta on?	8
Millä rahalla ja missä toimia?	11
Paikallisryhmän perustaminen	12
Mitä tehdä?	13
Toimintavinkkejä	14
Teemailtojen järjestäminen	16
Film café -menetelmä	17
Yhteyshenkilönä toimiminen	18
Toimiva ryhmä	20
Kuule, näe ja huomioi muut	20
Vastuunjako ja jäsenten sitouttaminen	21
Mistä saada lisää jäseniä?	23
Näy ja kuulu alueellasi	26
Tempaaminen ja kampanjointi	26
Tempaajan muistilista	28

Yt্যা yhteistyöstä, voimaa vaikuttamisesta	30
Seurakunnat	30
Koulut ja oppilaitokset	31
Muut järjestöt	32
Kunnat	33
Yritykset	33
Toiminnan tuki	34
Paikallisryhmäpäivät – ideoita, iloa ja tukea toimintaan!	34
Verkoston valtakunnallinen toiminta	35
Toiminnan muu tuki	36
Kerro se eteenpäin!	37
LIITTEET	38
Toimintasuunnitelmalli	38
Toimintakertomusmalli	39
Rahoitushakemusmalli	40
Yhteistyötahoja ja linkkejä	41

LUKIJALLE

Changemaker on globaalin oikeudenmukaisuuden kysymysten ympärille kietoutunut innovatiivinen ja aktiivinen nuorisoverkosto, jonka toiminta ulottuu ympäri maailman. Jäseniämme yhdistää vahva halu ja usko muutokseen. Koska maailman ongelmat ovat ihmisten itse aiheuttamia, voi jokainen meistä vaikuttaa asioiden tulevaan suuntaan. Tähän oivallukseen kutsuu kaikkia jo logomme. Yhteisen mission, luovuuden ja ilon kautta löytyy mielestämme parhain tie vaikuttaa maailmaan!

Verkoston tärkeänä kivijalkana ovat paikallisyhmittä eri puolilla Suomea. "Think globally, act locally" – tuo kauaskantoinen ajatus esimerkiksi ilmastonmuutoksen hallintaan liittyen – pätee myös Changemakerin toimintaan. Vaikuttamistoimintaa onkin hyvä olla suurten massojen lisäksi myös omassa asuinympäristössämme. Uskomme vahvasti yhteistyön kantavaan voimaan ja pyrimmekin toimimaan läheisesti seurakuntien, koulujen ja muiden järjestöjen kanssa.

Käsissäsi on Changemakerin paikallisyhmittöiminnassa mukana oleville ja siitä kiinnostuneille tarjottu opas. Se pohjautuu verkoston vapaaehtoisten aiemmin tekemään Paikallisyhmittien ABC -materiaaliin. Tutustumalla tähän oppaaseen tarkemmin saat katsauksen paikallisyhmittöimintaamme käytännön tasolla, pääset lukemaan eri paikallisyhmittien jäsenten kertomuksia sekä poimimaan vinkkejä toiminnan pyörittämiseen ja lisätiedon etsintään. Ethän unohda

myöskään Virikemateriaalia (*Globaalin oikeudenmukaisuuden puolesta! – Opas maailmanmuuttajalle*), johon on koottu monenlaisia toiminnallisia harjoitteita sekä tietoa verkoston kolmesta pysyvästä teemasta (Rauha, Velka ja Ympäristö).

Uskomme vahvasti, että jäsenemme tuntevat oman alueensa parhaiten ja he ovat toimintansa parhaita asiantuntijoita. Toivomme, että tämä opas tarjoaa paikallisyhmittöimijoillemme, yhteistyökumppaneillemme ja ryhmien toiminnasta kiinnostuneille hyödyllistä tietoa, virikkeitä ja ennen kaikkea innostusta yhteisiin maailmanparannustalkoisiin! Ryhmien toiminnan apuna on koko verkosto – olethan siis yhteydessä, mikäli Sinulle herää mitä tahansa kysyttävää.

Pienistä puroista kasvaa iso virta, ja yhdessä toimien vain taivas on rajana muutokselle. Totta kai voimme muuttaa maailman!

*Helsingissä syksyllä 2011
Karita Heikkinen*

Kirjoittaja on vapaaehtoistoimija Changemaker-verkostossa ja vaikuttanut sen tiimissä paikallisyhmittävastaavan tehtävässä vuosina 2009 ja 2010. Kirjoittaja on tuottanut oppaan osana Humanistisessa ammattikorkeakoulussa suorittamaansa kehittämisprojektia.

CHANGEMAKER VERKOSTONA

Changemaker on valtakunnallinen kehityksy-
symyksiin keskittyvä nuorten vaikuttamisver-
kosto, joka toimii Kirkon Ulkomaanavun yhte-
ydessä. Suomen Changemaker perustettiin vuonna
2004 Norjan esimerkin pohjalta. Yhteistyötä tehdään
niin seurakuntien, oppilaitosten ja muiden järjestöjen
kuin sisarverkostojen, Norjan, Unkarin, Islannin, Keni-
an, Hollannin ja Pakistanin Changemaker-verkostojen
kanssa.

Changemakerin toiminta tapahtuu erilaisissa ryh-
missä niin valtakunnallisella kuin paikallisella tasolla.
Vuosittaisilla kampanjoilla verkosto pyrkii herättä-
mään suomalaisten kiinnostuksen rakenteisiin, jotka
ylläpitävät kehitysmaissa elävien epäoikeudenmu-
kaista asemaa. Viikoittainen toimintamme tapahtuu
paikallisryhmissä, jotka sijaitsevat eri puolilla Suo-
mea. Paikallisryhmissä kehityksysoimintakysymyk-
sistä kiinnos-
tuneet nuoret ja nuoret aikuiset kokoontuvat yhteen
ja järjestävät mielenkiintonsa mukaista toimintaa
globaalin oikeudenmukaisuuden laajan teeman alla.

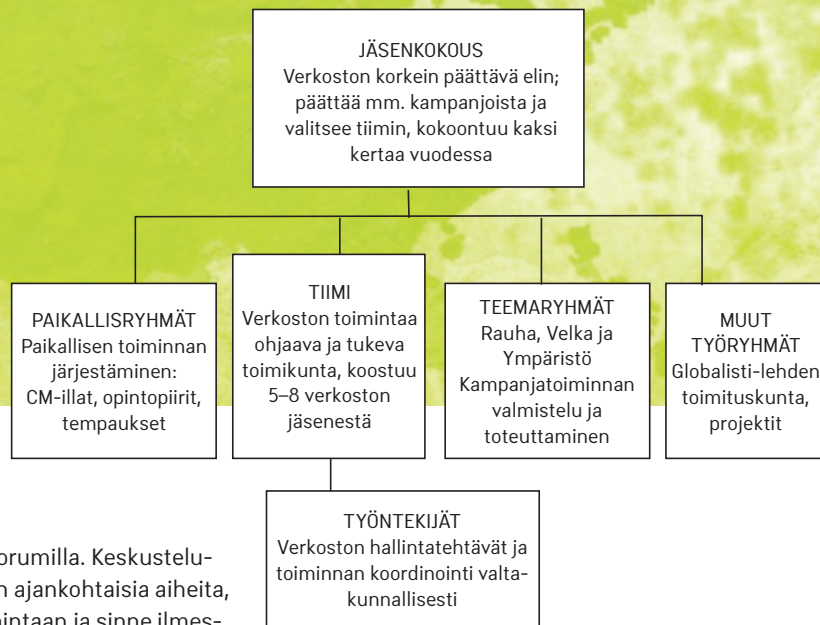
Changemakerin kampanjatoiminta keskittyy
kolmen pysyvän teeman (Rauha, Velka ja Ympäristö)
ympäri. Jokaisen teeman parissa toimii aihepiiriä
seuraava teemaryhmä, joka kokoontuu säännöllii-
sesti kehittäen asiantuntijuuttaan ja nostaen esille
ajankohtaisiksi katsomiaan aiheita. Teemaryhmillä
on omat sähköpostilistansa ja keskustelualueensa
Kylä-foorumissa, joiden avulla niiden yhteyden-

pito toteutuu kasvokkaisten tapaamisten lisäksi.
Muut ajankohtaiset työryhmät liittyvät esimerkiksi
Globalisti-lehden toimitukseen, jäsenviikonloppuun,
rippikoulutyöhön ja erilaisiin yhteistyöprojekteihin.

Kaikessa Changemakerin ryhmätoiminnassa
pyritään avoimuuteen ja yhteisymmärrykseen sekä
matalan osallistumiskynnyksen luomiseen. Jäsenet
ympäri Suomea ovat lämpimästi tervetulleita verkos-
ton eri ryhmien toimintaan!

Kaksi kertaa vuodessa kokoontuva, kaikille chan-
gemakereille avoin jäsenkokous on verkoston ylin
päättävä elin. Jäsenkokouksessa päätetään muun
muassa pysyvistä teemoista ja valtakunnallisista
tavoitteista sekä valitaan seuraavan vuoden pääkam-
panja. Jäsenkokous voi myös halutessaan asettaa
työryhmiä, jotka pohtivat jäsenkokouksen tarpeelli-
siksi kokemia teemoja. Lisäksi syksyn jäsenkokous
valitsee uuden, 5–8 verkoston jäsenestä koostuvan
tiimin, jolle jäsenkokous antaa valtuutuksen säännöl-
liseen verkostoa koskevan toiminnan organisointiin.
Tiimiläisiksi valitaan jäseniä mahdollisimman tasa-
arvoisesti eri puolilta Suomea, ja jokainen halukas voi
hakea tiimiin.

Päätöksenteon avoimuus ja tasapuolisuus ovat
Changemakerin peruseriaatteita. Jokaisella on oltava
mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua, siksi paikallis-
ryhmien osallistuminen jäsenkokouksiin onkin varsin
tärkeää. Lisäksi avointa keskustelua käydään Chan-

gemakerin nettisivujen Kylä-foorumilla. Keskustelu-foorumilla käsitellään verkoston ajankohtaisia aiheita, suunnitellaan ja ideoidaan toimintaan ja sinne ilmentyvät myös esimerkiksi tiimin kokousten muistiot.

Liittymällä Changemakerin jäseneksi olet mukana nostamassa verkostomme painoarvoa sekä pääset myös valtakunnalliselle tiedotuslistallemme, jonka kautta saat sähköpostiisi kuukausittaisen uutiskirjeen sekä tietoa muista ajankohtaisista asioista. Jäsenyys on maksutonta eikä velvoita mihinkään. Toivotamme sinut lämpimästi tervetulleeksi jäseneksemme riippumatta siitä, haluatko toimia aktiivisesti vai satunnaisemmin.

www.changemaker.fi

Paikallisryhmän ja verkoston suhde

Paikallisryhmä toimii itsenäisesti ja tekee omat linjauksensa ja päätöksensä omaa toimintaansa koskien. Toiminnan tulee kuitenkin olla samassa linjassa koko verkoston kanssa. Jäsenkokouksen lisäksi toimintaa ohjaavat Changemakerin säännöt, jotka löytyvät nettisivuiltamme. Alla on esitelty lyhyesti

verkoston ja paikallisryhmien suhdetta toisiinsa oikeuksien ja velvollisuuksien näkökulmasta. Näin varmistetaan se, että verkoston molemmat osapuolet vahvistavat toinen toisiaan.

Verkoston velvollisuudet paikallisryhmää kohtaan

- Paikallisryhmä saa käyttöönsä sähköpostilistan.
- Paikallisryhmään ollaan yhteydessä. Sekä tiimin paikallisryhmävastaavat että koordinaattori tukevat paikallisryhmää erilaisissa asioissa ja tilanteissa.
- Paikallisryhmän on mahdollista saada käyttöönsä kaikki Changemakerin tuottama materiaali muun muassa verkoston pysyviin teemoihin liittyen.

Paikallisryhmän velvollisuudet verkostoa kohtaan

- Paikallisryhmä toimittaa vuosittain koordinaattorille toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.
- Paikallisryhmästä pyritään saamaan edustus Changemaker-verkoston jäsenkokouksiin.
- Paikallisryhmä toimii Changemakerin sääntöjä ja jäsenkokouksen päätöksiä noudattaen.

MITÄ PAIKALLISRYHMÄ-TOIMINTA ON?

Changemakerin paikallisryhmätoiminta on värikästä ja monipuolista, jäsentensä näköistä toimintaa. Ympäri vuoden eri puolille Suomea kokoontuvat yhteen innokkaat maailmanmuuttajat kuulemaan ja oppimaan ajankohtaisista teemoista, jakamaan ajatuksia, kokeilemaan rohkeasti saamiinsa ideoitaan yhteisen tekemisen, puuhastelun ja tempausten kautta, sekä tietysti tapaamaan muita samanhenkisiä ihmisiä. Changemakersit uskovat, että maailmaa ei muuteta ryppyotsaisesti, vaan positiivisessa, luovassa ja iloisessa yhteishengessä. Verkosto antaa ryhmille täyden vapauden toteuttaa juuri oman

näköistä toimintaa yhteisen nimittäjän, globaalin oikeudenmukaisuuden laajan teeman alla.

Paikallisryhmät toimivat jäseniään lähellä ympäri Suomea pienissä kylissä ja isoissa kaupungeissa. Oman alueensa parhaiten tuntien ryhmät voivat järjestää toimintaa yhteistyössä muiden tahojen kanssa sekä vaikuttaa oman asuinalueensa toimijoihin. Toimintavinkkejä olemme keränneet tähän oppaaseen runsaasti. Tutustumalla esimerkkipaikallisryhmiin saat tuntumaa ja ideoita käytännön paikallisryhmätoiminnan pyörittämiseen.

Verkosto uskoo, että paras asiantuntijuus paikallisryhmien toiminnalle löytyy sen omista jäsenistä – siispä luovuus kehiin ja yhteisiä ideoita keksimään!

"Paikallistasolla Changemaker-toiminnan antoisin puoli on ehdottomasti ollut vapaus tehdä, mitä ja milloin itse haluamme."

Turun paikallisryhmä

Kiuruveden paikallisryhmän tarina

KIURUVEDEN PAIKALLISRYHMÄN tarina alkoi eräänä aurinkoisena ja selkeänä talvipäivä, kun ajauduin juttu-sille erään paikallisen nuoren kanssa. Olin palannut työn perässä takaisin kotiseudulleni ja korvessa asuminen oli kivaa, ainoastaan Changemaker-harrastustani kaipasin. Siinä rupatellessa kävikin iloisena yllätyksenä ilmi, että tapaamani Herra X oli roikkunut "haamujäsenenä" Changemakerin sähköpostilistalla – löysin siis vertaiseni!

Vaikka Herra X ei tiennytkään verkostosta kovin tarkasti, idea oman paikallisryhmän perustamisesta alkoi kuitenkin vahvistua. Otin yhteyttä saman tien tiimin paikallisryhmävastaavaan ja sovimme viikonlopun, jolloin hän tulisi esittelemään Changemakera Kiuruvedelle. Kokoon-tumisaikaksi saimme oitis seurakunnan nuortentalon Pappilan ja työntekijät olivat Changemaker-illasta niin innostuneita, että seurakunta tarjosi osallistujille kasvis-pitsaa. Minä puolestani kirjoitin paikallislehteen illastam-me jutun ja välitin tietoa myös kirkollisiin ilmoituksiin. Hyödynsin myös Facebookia tiedonlevityksessä ja tein siitä tapahtuman, johon ihmisiä saatiin kutsuttua.

Kun odotettu Kiuruveden ensimmäinen Changemaker-ilta lopulta oli alkamaisillaan, olin täynnä innostusta, mutta en siltikään odottanut yleisöryntäystä. Sillä kertaa paikalle tulikin minun, Herra X:n ja paikallisryhmävastaa-van lisäksi vain muutama rippikoulumerkinnän perässä tullut neitokainen, emmekä vielä saaneet ryhmää perus-tettua. Mietimme kuumeisesti herra X:n kanssa, kenet saisimme mukaan kolmanneksi perustajajäseneksi ja näin virallisen Changemaker-paikallisryhmän.

"Vaikka emme ensimmäisellä kerralla saaneet tarpeeksi jäseniä paikallisryhmän virallista perustamista varten, melko nopeasti sana pienellä paikkakunnalla levisi, ja ryhmämme lukumäärä tuplaantui, sitten vielä triplaantui."

Pian kuulimmekin parista nuoresta, jotka olivat julkisesti harmitelleet, koska eivät päässeet Changemakerin esittelyiltään. Otin heti yhteyttä näihin neitokaisiin ja saimme neljästään ryhmämme pystyyn – mahtavaa! Vaikka emme ensimmäisellä kerralla saaneet tarpeeksi jäseniä kokoon paikallisryhmän virallista perustamista varten, melko nopeasti sana pienellä paikkakunnalla levisi, ja ryhmämme lukumäärä tuplaantui, sitten vielä triplaantui!

Ensimmäisenä keväänä ehdimme kevätkiireiltämme kokoontua vain muutaman kerran. Tällöin pohdimme pääasiassa sitä, mikä Changemaker oikein on ja miksi Changemaker on olemassa. Pikkuhiljaa tutustutin muita ryhmäläisiä myös verkoston valtakunnalliseen Velan vangit -kampanjaan ja alkusyksystä 2011 saimme pidetyksi Kiuruvedellä pienen velkatempauksen! Emme

pitäneet ollenkaan hyvänä ideana pitää tempausta tyhjällä torilla esiintyen paikkakunnan muutamalle puliukolle, joten suuntasimme askeleemme Kiuruveden lukioon, joka on myös noin puolen ryhmäläisemme tämänhetkinen opinahjo. Lukion rehtori oli menossamme innosta piukeana mukana ja kutsui meidät mukaan syksyn ensimmäiseen koulupäivään, joka oli pelkkää infoa, ei vielä oppitunteja. Silloin koko koulun oli helppo osallistua. Muokkasimme velkamateriaaleja helposti ymmärrettävän näytelmän muotoon, lauloimme lauluja ja jaoimme esitteitä. Uusien jäsenien lisäksi saimme paljon allekirjoituksia vetoomukseen.

Tulevaisuudessa haluamme oppia järjestämään entistä paremmin tempauksia pikkupaikkakunnallamme, koitamme löytää ryhmän toimintaan säännöllisyyttä ja jakaa vastuuta paremmin kaikkien ryhmäläisten kesken. Työtä täytyy kuitenkin tehdä, sillä ryhmäläisten täytyy rakentaa oma ryhmänsä itse. Täysin valmista mallia ei ole, koska jokainen ryhmä on jäsentensä näköinen, omanlaisensa. Myös paikkakunta ilmapiirineen ja sijaintineen vaikuttaa, paljon. Paikallisryhmän olemme kokeneet loistavaksi tavaksi olla changemaker, vaikka eläisikin "ihan puskassa".

Muista paikallisryhmistä ja valtakunnallisesta toiminnasta saa onneksi hurjan paljon tukea ja ideoita – niitä kannattaa aina jakaa! Meillä on vielä paljon tehtävää, nähtävää ja koettavaa. Odotan innolla kaikkea sitä, mitä tulevaisuus tuo Kiuruveden Changemakerille tullessaan!

*Kiuruveden paikallisryhmän yhteyshenkilö
Ulla-Sisko Jauhiainen*

"Paikallisryhmän olemme kokeneet loistavaksi tavaksi olla Changemaker, vaikka eläisikin 'ihan puskassa'."

Millä rahalla ja missä toimia?

Suurin osa paikallisryhmän toiminnasta ei vaadi erityistä taloudellista panosta. Toiminnan kulut koostuvat usein varsin pienistä asioista: kahvitarjoiluista ja vaikkapa elokuvan vuokrauksesta. Etenkin ryhmän alkuvaiheessa kuluja voi kattaa yksinkertaisesti ja joustavasti vaikkapa vapaaehtoisella tarjoilumaksulla, kiertävällä leivontaringillä tai pienellä ryhmän toiminnan tukimaksulla. Paikallisryhmät voivat hakea toiminnalleen taloudellista tukea seurakunnilta, joiden avustuksista monet ryhmät ovatkin hyöttyneet. Lisäksi yliopistokaupungeissa toimivat ryhmät voivat selvittää mahdollisuutta ylioppilaskuntien myöntämään tukeen.

Changemakerin valtakunnallisella puolella on myös tietyissä raameissa varattuna rahaa paikallisryhmien toimintaan. Mikäli ryhmänne haluaa hankkia esimerkiksi lukupiiriin tarkoitettuja kirjoja, on verkostolla olemassa rahaa tähän tarkoitukseen. Paikallisryhmät voivat hakea verkostolta korvausta esimerkiksi tempauksista aiheutuneisiin kuluihin (matkakulut, materiaalit jne.) sekä matkakorvauksiin puhujavieraille. Myös tempauksen jälkeisiin kiitosjuhliin ja paikallisryhmäkauden päättäjäisiin on verkoston kirstussa varoja, joita paikallisryhmät voivat hakea. Olettehan siis tarvittaessa yhteydessä koordinaattoriin, mikäli ryhmällänne on mielessä jokin tarkennettu kohde avustusta varten! Huomaattehan, että suuremmista kuluista on tehtävä

"Saimme ryhmässä idean pyytää puhujavieraaksi Puhtaat vaatteet -kampanjan koordinaattoria. Kysyimme tiimiltä, olisiko verkoston mahdollista korvata hänelle matkakorvauksia ja tämä iloksemme onnistui."

Kotkan paikallisryhmä

tarkempi talousarvio, josta olemme koonneet mallin oppaan loppuun.

Entä missä sitten kokoontua? Kokoontumistiloja voi kysellä muun muassa seurakunnalta, kouluilta, kunnalta tai muilta järjestöiltä. Katso lisätietoa luvusta *Ytyä yhteistyöstä, voimaa vaikuttamisesta*. Tunnelmalliset kahvilat ovat myös oivia paikkoja vaikkapa lukupiiritoiminnassa. Miksei pieni ryhmä voi kokoontua vaikka jonkun kotonakin. Tiloja toisinaan vaihtelemalla voitte myös saada toimintaan dynaamisuutta: yhteistyössä järjestetty iltainen toisen järjestön tiloissa, ajankohtaisessa näyttelyssä käyminen ja vaikkapa kouluvierailu piristää mukavasti tutuksi käyneitä nurkkia!

PAIKALLISRYHMÄN PERUSTAMINEN

Paikallisryhmiä muodostuu säännöllisin väliajoin sinne, missä herää kiinnostus toimia Changemakerin tarjoamien mahdollisuuksien puitteissa paikallisella tasolla. Paikallisryhmän perustaminen on varsin yksinkertaista ja helppoa – tähän tarvitaan kolme tai useampi asiasta innostunut maailmanmuuttajaa, jotka voivat jakaa vastuuta ryhmän sisällä yhdessä parhaaksi näkemällään tavalla. Kun riittävä määrä perustajajäseniä on koossa, toimikaa seuraavasti:

1. Kerätkää nimenne, syntymävuotenne, kotipaikanne ja sähköpostiosoitteenne listaksi.
2. Valitkaa ryhmästänne yhteyshenkilö, johon verkosto voi olla yhteydessä. (Yhteyshenkilöä voidaan ryhmässä vaihtaa niin usein, kun ryhmä sitä toivoo.)
3. Toimittakaa nämä tiedot Changemakerin koordinaattorille. Yhteystiedot löytyvät nettisivuiltamme, www.changemaker.fi.

Näin olette rekisteröityneet Changemakerin jäseniksi ja paikallisryhmäksi!

Jäsenrekisterin lisäksi teidät liitetään Changemakerin tiedotus-sähköpostilistalle, josta saatte muun muassa kuukausittaisen uutis-

kirjeen. Kun ryhmänne on perustettu, saa se oman tilansa Changemakerin kotisivuilla, jonne lisätään myös yhteyshenkilön sähköpostiosoite paikallisryhmästänne kiinnostuneita jäseniä varten. Paikallisryhmän listoille voi tämän jälkeen kuka tahansa jäsen käydä lisäämässä tietoa tulevista tapahtumistanne ja muista ajankohtaisista asioista.

Ja tietysti – mikä tärkeintä – iloitkaa ryhmästä, jonka olette saaneet perustettua!

MITÄ TEHDÄ?

Perustettaessa paikallisryhmää ja esimerkiksi syyskauden alkaessa on hyvä pysähtyä hetkeksi miettimään, millaista toimintaa ryhmänne haluaisi toteuttaa. Changemakerin paikallisryhmätoiminnassa vain taivas on rajana toteuttamistavoitteille globaalin oikeudenmukaisuuden laajan teeman ympärillä!

Koko ryhmää osallistava suunnittelu on usein hyvänä pohjana yhteiselle toiminnalle. Toisinaan, esimerkiksi ryhmän toimintaa käynnistäessä, voi olla helpompaa aloittaa muutamalla valmiiksi suunnitellulla tapahtumalla ja ideoida toimintaa myöhemmin koko ryhmän voimin.

Mitä sitten tehdä? Innostuisiko ryhmänne kenties jostain tietystä aiheesta, johon paneutua tarkemmin esimerkiksi lukupiirin muodossa? Houkuttaisiko vaatteiden "tuunaus" tai kokkausilta ekohengessä? Vai haluaisitteko kenties paneutua tarkemmin siihen, mistä Changemakerissa valtakunnallisella tasolla kampanjoidaan? Lukupiirin lisämausteena ja keskustelun herättelijöinä voivat toimia myös erilaiset asiantuntijavierailut. Esimerkiksi monet järjestöt ovat mielissään saadessaan pyynnön vierailulle. Myös Changemakerin sisältä, esimerkiksi teemaryhmistä, voi löytyä kiinnostava puhujavieras.

Jossain kohtaa voi olla myös hyvä miettiä "asiapainottuneisuuden" ja "puuhastelun" välistä suhdetta. Jos ryhmänne on pitkään esimerkiksi toiminut lukupiirin ja asiantuntijavierailujen varassa, voi olla virkistävää tehdä välillä jotain konkreettisempaa: järjestää kokkaus- tai elokuvailtoja tai kokeilla kädentaitoja. Toiminnan muotoja vaihtelemalla mukaan saattaa tupsahtaa uusia jäseniä eikä vanhaan tuttuun pääse leipääntymään. On hyvä muistaa kysellä ryhmäläisiltä aika ajoin, minkälaista toimintaa he haluaisivat. Tärkeintä on – oli toiminta minkälaista tahansa – että ryhmä kokee sen mukavaksi tavaksi toteuttaa paikallisen tason Changemaker-henkeä!

RYHMÄMME TOIMINTA on ollut alusta asti hyvin monipuolista. Olemme kokkailleet, tehneet ekotekopostereita, katsoneet dokkareita ja järjestäneet iltaamme puhujavieraan. Kokeilun kautta löysimme vahvimman yhteisen kiinnostuksen kohteen: kouluttautumisen verkoston ajankohtaisiin teemoihin.

Kotkan paikallisryhmä

Toimintavinkkejä

- **LUKEKAA** jokin kiinnostava artikkeli ja keskustelkaa siitä teekupposten äärellä.
- **PERUSTAKAA OMA LUKUPIIRI** ja lukekaa lukukauden tai vuoden aikana itseänne kiinnostava kirja tai vaikkapa Changemakerin ajankohtaiseen kampanjateemaan liittyvää materiaalia.
- **KATSOKAA KANTAAOTTAVA LEFFA**, syökää popcornia ja keskustelkaa lopuksi siitä, millaisia ajatuksia elokuva herätti.
- **HANKKIKAA PUHUJAVIERAS** kertomaan ryhmällemme teitä kiinnostavasta aiheesta.
- **JAKAKAA KESKENÄNNE PARHAAT RESEPTIT** ja kokkaillkaa yhteisvoimin. Voitte myös tiedustella mahdollisuutta perustaa luomuruokapiiri alueellanne.
- **PITÄKÄÄ TEEMAILTA.** Olisiko aika keskustella lähiruoasta, kehitysmaiden epäoikeutetusta velasta vai kenties ajankohtaisista ihmisoikeuskysymyksistä?
- **VIERAILKAA** koululla, riparilla tai seurakunnan nuortenillassa ja kertokaa itseänne kiinnostavasta teemasta. Voitte pitää aamunavauksen, esitellä verkostoa jollekin kohderyhmälle, pystyttää oman ständin johonkin tapahtumaan tai vaikka organisoida kokonaisen teemaviikon yhdessä tutun oppilaitoksen kanssa! Lisää tapahtumien järjestämisestä ja CM-esittelyistä löydät luvuista oppaan loppupuolella.
- **KIRJOITAKAA YLEISÖNOSASTOLLE.** Kannanottonne voitte allekirjoittaa muodossa "Raisa ja Reino Ryhmäläinen, Changemaker Paikkakunta".
- **VALMISTAKAA TEMPAPUS.** Perehtykää teemaan, suunnitelkaa tapahtuma, maalatkaa banderolleja... Tempauksen järjestämisestä löydät lisää ohjeita luvusta *Näy ja kuulu alueellasi*.
- **JÄRJESTÄKÄÄ PANEELIKESKUSTELU** ajankohtaisesta tai muuten itseänne kiinnostavasta teemasta.
- **ETSIKÄÄ** itseänne kiinnostava kantaa ottava kulttuuritapahtuma (näyttely, teatteriesitys jne.) ja kerätkää kiinnostuneet mukaan! Voitte järjestää myös retken vaikkapa läheiseen kaupunkiin.
- **JÄRJESTÄKÄÄ KIRPPARIKIERROS** alueellanne ja tehkää yhdessä parhaat second-hand -löydöt!

LISÄÄ TOIMINTAIDEOITA sekä mm. kirja- ja elokuvavinkkejä löydät Virikemateriaalista sekä tämän oppaan paikallisryhmien kertomuksista. Myös Changemakerin nettisivujen Kylä-foorumilta voit löytää muiden paikallisryhmien käyttökelpoisia ideoita. Käykää myös jakamassa omanne!

- **ONKO JÄSENILLÄNNE LAHJOJA** vaikkapa musiikissa, draamaharjoituksissa, kuvataiteessa tai käden-taidoissa? Voisivatko taiturit vetää ryhmässänne pienen työpajan? Voitte myös kokeilla esimerkiksi draamaharjoituksia itsenäisesti, lisää vinkkejä löydät Virikemateriaalista!
- **MENKÄÄ MUKAAN YHTEISVOIMIN LIPASKERÄÄJIKSI** ajankohtaiseen avuntarpeeseen. (Lisää tietoa löydät netistä, esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun sivuilta www.kirkonulkomaanapu.fi)
- **TUUNATKAA VANHASTA UUTTA** – kaapissa lojuneet kankaat, napit, askartelutarvikkeet ja pikkutavarat voivat saada uuden ilmeen, kun uudet ideat pääsevät valloilleen!
- **PYYTÄKÄÄ** jotakuta kertomaan matkastaan kehitysmaassa tai CM-henkisestä reissusta valokuvien kera.
- **JÄRJESTÄKÄÄ PULLONKERÄYSPISTEITÄ OPPILAITOKSIIN** ja ohjatkaa niiden tuotto kehitysmaille, esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun Toisenlaiseen lahjaan tai ajankohtaisen katastrofin uhrien hyväksi.
- **OSALLISTUKAA TEEMARYHMIEN TOIMINTAAN.** Kootkaa ryhmästänne kiinnostuneita tuleviin kokouksiin tai kommentoikaa Kylässä jonkin teemaryhmän tuotoksia.
- **JÄRJESTÄKÄÄ TIETOVISA.** Pyytäkää aina yhtä ihmistä kerrallaan tekemään kysymykset esimerkiksi lukupiirin kappaleen päätteeksi ja "kilpailkaa" joko yksilöinä tai pareittain.
- **PISTÄKÄÄ HYNTTYYT YHTEEN** naapuripaikkakuntanne kanssa ja järjestäkää yhdessä molempia kiinnostavaa tekemistä.
- **OLKAA YHTEYDESSÄ** muihin changemakereihin ympäri maailman! Muun muassa Norjassa on paikallisryhmiä, joiden kanssa ryhmänne voi vaihtaa ajatuksia ja kuulumisia. Voitte kysyä apua ryhmien tavoittamiseen toimistoltamme.
- **OSALLISTUKAA CHANGEMAKERIN VALTAKUNNALLISEEN TOIMINTAAN:** jäsenviikonloppuun, kampanjatempauksiin, jäsenlehden toimitukseen, teemaryhmien tapaamisiin, yhteyshenkilö-/paikallisryhmäpäiviin, kesäkiertueeseen, alueellisiin tapahtumiin jne.!

TEEMAILTOJEN JÄRJESTÄMINEN

- **KEKSIKÄÄ AIHE**, josta olette kiinnostuneita. Artikkeleita, uutisia ja tekstejä on internet pullollaan! Lukuvinkkejä on koottu myös Changemakerin Virikemateriaaliin loppuun. Dokumentit (esimerkiksi Film café -lyhytohjelmia, joista lisätietoa seuraavalla sivulla), elokuvat ja vaikkapa taustalle heijastetut valokuvat toimivat myös hyvin aiheeseen herättelijöinä. Tämän jälkeen voitte vapaasti keskustella, väitellä ja kummastella aihetta
- **VALITKAA RYHMÄSTÄ ALUSTAJA/-T**, jotka perehtyvät valittuun teemaan joko pienellä pintaraapaisulla tai syvemmin paneutumalla. Alustajat voivat aloittaa teemaillan johdattelemalla kuulijoita aiheeseen puheen, kuvien tai herättelevien kysymysten avulla. Alussa voitte tehdä myös jonkin toiminnallisen harjoituksen toisiinne samalla tutustuen (katso alla oleva harjoitus).
- **JOHDATTELUN JÄLKEEN** syvennykää yhdessä aiheeseen: lukekaa mielenkiintoinen teksti, katsokaa kantaaottava dokumentti tai kuunnelkaa asiaan perehtynyttä. Tämän jälkeen voitte vapaasti keskustella, väitellä ja kummastella. Avoin ja hyväksyvä ilmapiiri luo kysymyksille tilaa ja ihmettelyn iloa!
- **TEHKÄÄ HALUTESSANNE** myös jotain toiminnallista: tehkää lattialle eläviä mielipidejanoja, pelatkaa sanaselityspeliä tai askarrelkaa jotain pientä illan teeman mukaisesti – vain taivas on rajana luovuudelle! Vinkkejä löydät myös esimerkiksi Virikemateriaalista.
- **MUISTAKAA**, että viihtyisä ympäristö tuo elämyksiä! Haluaisitteko kenties tarjota illassa jotain erityistä purtavaa, soittaa taustamusiikkia, näyttää valokuvia tai puhuttelevia esineitä, laulaa tai tehdä vaikkapa ohjatun mielikuvamatkan?
- **LAITTAKAA KUTSUA** teemaillasta hyvissä ajoin ja käyttäkää hyväksenne monipuolisia tiedotuskanavia.

Elämyksellistä teemailltaa!

TUTUSTUMISTA JA TOIMINTAAN virittäytymistä voi helpottaa seuraavalla harjoituksella. Laittakaa ringiin tuoleja, yksi vähemmän kuin osanottajia on. Sovitaan, kuka asettuu ensiksi ringin keskelle esitellen itsensä ja sanoen jonkin asian, jonka haluaisi muuttaa maailmassa. Esimerkiksi: "Haluaisin, että kaikilla olisi maailmassa riittävästi ravintoa ja vettä /luonnon monimuotoisuus säilyisi /paikkakunnallamme olisi enemmän kierrätyspisteitä." Tämän jälkeen kaikki, jotka haluavat muuttaa saman asian, yrittävät etsiä itselleen kiireesti uuden paikan ringissä. Se, joka ei saanut vaihdettua paikkaa, menee vuorostaan keskelle esitellen itsensä ja sanoen jonkun mieleen tulevan asian. Harjoitus jatkuu (5–10 minuuttia) siihen asti, kunnes vetäjä kiittää ryhmäläisiä. Tuolien sijasta voidaan käyttää esimerkiksi lattialle sinitarralla kiinnitettyjä paperilappuja.

Film café -menetelmä

FILMIN LOPUTTUA KUVAT, sanat, ja äänet lipuvat näky-mättömiin. Jäljelle jää tunteita ja ajatuksia juuri nähdystä tarinasta. Film café -menetelmän avulla tarinoihin – kuviin, sanoihin, tunnelmiin ja teemoihin – tartutaan apukysymysten ja tehtävien avulla "matalan kynnyksen" keskusteluilmapiirissä.

Kirkon Ulkomaanavun tuottamat Pelasta maailma -verk-komateriaalit I ja II ovat runsaita ja monipuolisia ohjaajan ja opettajan tietopaketteja, jotka ovat suunniteltu käytet-täväksi erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten kanssa. Oppaat on tarkoitettu kansainvälisyyskasvatuksen tueksi mm. seurakuntien nuorisotyötä tekeville työntekijöille sekä peruskoulun ylempien luokkien, lukion ja toisen sekä korkea-asteen opettajille. Changemakerin paik-alisryhmät voivat hyödyntää materiaalia kaikin tavoin. Materiaali löytyy osoitteesta www.kirkonulkomaanapu.fi kohdasta materiaalit, aineistopankki.

Työskentelyt toteutetaan Film café -menetelmällä, jossa yhdistyvät filmien katselu ja oppiminen pienryhmätyös-kentelyn avulla. Osallistujat sitoutuvat oppimiseen ja työskentelyyn filmin katselua ohjaavilla henkilökohtaisil-la etukäteiskysymyksillä, jotka ohjaavat filmin jälkeiseen osallistumiseen, keskusteluun ja yhteisiin tehtäviin.

Materiaaleihin liittyy yhteensä 21 noin 6–9 minuutin lyhytohjelmia, joissa suomalaiset nuoret tutustuvat Kir-kon Ulkomaanavun työhön maailmalla. Dokumenteissa tulet näkemään myös changemakereita! Film café -työskentelyt on suunniteltu käytettäväksi näiden Yleis-radion ja Kirkon Ulkomaanavun tuottamien lyhytohjel-mien yhteydessä. Nämä löytyvät Kirkon Ulkomaanavun Youtube-kanavalta.

Film-café on loistava menetelmä silloin, kun paikallisryh-männe haluaa tarttua valmiiseen mutta varsin monipuoliseen aineistoon. Voitte valita sopivia filmejä ryhmän oman kiinnostuksen mukaan: innostuisitteko eniten Guatemalan alkuperäiskansoista, kaalin kasvatuksesta ja rauhantyöstä Kambodzhassa vai Mosambikissa toteute-tusta HIV/Aids-työstä? Materiaalia on mahdollista sovel-taa niin ikään mielenne mukaan, esimerkiksi lukupiirin höysteenä tai toiminnallisen Changemaker-illan pohjana. Yhdistelkää materiaalin sekä tämän oppaan vinkkejä ja toteuttakaa oman ryhmänne näköisiä tapahtumia!

Film café -menetelmän on kehittänyt osana Pelasta maailma -kansainvälisyyskasvatushanketta Kirkon Ulkomaanavun koulutussuunnittelija Minna Törrönen.

YHTEYSHENKILÖNÄ TOIMIMINEN

Jotta paikallisryhmän toiminta pystyy organisoitumaan, tarvitaan mukaan sellaisia jäseniä, jotka voivat ottaa vastuuta ryhmän toiminnan suunnittelusta, tiedottamisesta ja yhteydenpidosta muihin jäseniin. Kun paikallisryhmä perustetaan, nimitetäänkin sille yksi yhteyshenkilö, johon toiminnasta kiinnostuneet ja muu verkosto voi tarvittaessa olla yhteydessä. Yhteyshenkilöä voidaan vaihtaa ja roolia kierrättää ryhmän sisällä niin usein, kun ryhmä näin haluaa.

Koska Changemakerin paikallisryhmät ovat kukin omanlaisia, vaihtelee myös yhteyshenkilön rooli ryhmäkohtaisesti ja tilanteen mukaan. Joissakin paikallisryhmissä yhteyshenkilö on hyvin "nimellinen": ryhmä on ehtinyt muotoutua ja vastuutehtäviä on jaettu jäsenten kesken – tähän kannattaa myös pyrkiä. Lisää vastuun jakamisesta ja jäsenten sitouttamisesta toimintaan löydät tämän oppaan luvusta Toimiva ryhmä.

Ryhmän alkuvaiheessa ja "hiljaisempina aikoina" joissakin ryhmissä yhteyshenkilöllä on merkittävämpi rooli koollekutsujana ja toiminnan viemisessä eteenpäin. Paikallisryhmän toiminnan ollessa passiivisempaa voi Changemaker-nälkää lieventää osallistumalla verkoston muuhun toimintaan: jäsenviikonloppuun, teemaryhmien ja muiden käynnissä olevien työryhmien toimintaan sekä vaikkapa muiden paikallisryhmien järjestämiin iltoihin.

Olemme vuosien varrella myös iloksemme huomanneet, että jotkut ovat halunneet ottaa tietoisesti hetkeksi aikaa roolin fasilitaattorina, ryhmän toiminnan helpottajana. Näin kävi esimerkiksi Turun paikallisryhmässä, jossa lähiseurakunnan kansainvälisten työn sihteeri otti verkostoon yhteyttä ja ilmaisi halunsa olla apuna ryhmän käynnistämisessä. Hän lupautui yhteyshenkilöksi siksi aikaa, kunnes paikallista nuorista löydettäisiin yhteyshenkilö. Olemmekin vuosien varrella ilahtuneet siitä, että monissa seurakunnissa on nuorten ja nuorten aikuisten toiminnasta kiinnostuneita henkilöitä, jotka haluavat olla mukana tukemassa Changemakerin paikallista toimintaa! Uskomme vahvasti, että nuoret haluavat ottaa vastuuta toiminnastaan, vaikka joskus tuki onkin paikallaan.

Yhteyshenkilöt ovat verkostolle kullannarvoisia ja heille pyritään antamaan vinkkejä ja tukea toiminnan avuksi. Yhteyshenkilönä olevat saavat kokemusta verkostossa toimimisesta, ryhmän toiminnan organisoinnista itselleen sopivalla tavalla sekä arvostusta tärkeässä tehtävässään – tukea ja virkistystä onohdamatta. Mikäli haluat tarttua tähän mielenkiintoiseen mahdollisuuteen, ota yhteyttä Changemakerin toimistoon!

Yhteyshenkilön mietteitä

OLEN NOORA HYTÖNEN, lukio-opiskelija Laihialta. Tällä hetkellä olen Changemaker-aktiivi sekä Laihian paikallisryhmän yhteyshenkilö. Ensimmäinen Changemaker kokemukseni oli paikallisryhmämme teemailta noin neljä vuotta sitten. Aktiivisempänä maailmamuuttajana olen ollut lähes kolme vuotta ja nyt aloitin toisen vuoden yhteyshenkilönä.

Yhteyshenkilön vaihto tuli ajankohtaiseksi, kun pienen ryhmämme vanhemmat aktiivit alkoivat jättää lukion ja muuttaa opiskelemaan kauemmas paikkakunnaltamme. He olivat kuitenkin vielä ensimmäisen yhteyshenkilövuoteni mukana paikallisryhmämme toiminnassa, joten aloitimme aluksi jakaen hommat, ja edellinen yhteyshenkilömme auttoi esimerkiksi toimintakertomuksen kirjoittamisessa. Vieläkin pidämme hieman yhteyttä vanhojen yhteyshenkilöiden kanssa, etenkin, kun tiedotamme paikallisryhmämme tapahtumista. Entisiä yhteyshenkilöitä kiinnostaa usein myös, mitä ryhmällemme kuuluu.

Yhteyshenkilön homma on mielenkiintoista ja sopivan vastuullista eikä vaadi erityisiä taitoja. Olen oppinut valtavasti. Ryhmässä työskentely ja uusien ihmisten tapaaminen on ollut ainutlaatuista, sekä kiinnostus jokapäiväisiin uutisiin on lisääntynyt. Olen päässyt pureutumaan aktiiviseen toimintaan entistä enemmän, sekä ryhmämme tempaukset sekä teemailtojen järjestäminen on opettanut organisointitaitoja. Parasta on aina yhteinen toiminta ja toiminnan tulos! Se, että huomaa saaneensa monta asiaa aikaiseksi ja pääsee jakamaan tietoa tavallisille tallaajille innostaa entistä enemmän jatkamaan toimintaa!

Noora Hytönen, Laihian yhteyshenkilö

"Ryhmässä
työskentely ja
uusien ihmisten
tapaaminen on
ollut ainutlaatuista,
sekä kiinnostus
jokapäiväisiin uutisiin
on lisääntynyt."

TOIMIVA RYHMÄ

Toimivan ryhmän avaimet löytyvät hyvin organisoidusta toiminnasta, jossa on kuitenkin riittävästä väljyyttä ja joustavuutta, ovathan kaikki toiminnassa mukana vapaaehtois pohjalta. Toiminnan onnistumisen mittareita ei kannata kehitellä kovin kauaskantoisesti vaan iloita siitä, mitä ryhmä kokoonpanollaan saa aikaiseksi. Jo vaikkapa kolmen ihmisen voimin voidaan hyvin pyörittää lukupiiritoimintaa, pitää leffailtoja ja nauttia yhdessäolosta. On hyvä kiinnittää huomiota siihen, että toiminta on suhteellisen säännöllistä, tapaa ryhmänne sitten liki viikoittain tai kerran kuukaudessa. Usein sopiva tasapaino löytyy ajan mittaan kokeilemisen kautta.

Kuule, näe ja huomioi muut

Ryhmässä kuin ryhmässä puuhaillessa yksi onnistumisen tae on hyvä ilmapiiri ja yhteisen tekemisen maku. Luottamus ihmisten välillä lisää uskallusta osallistua toimintaan aidosti omana itsenään. Ryhmässä on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että kaikki jäsenet tulevat kuulluiksi ja nähdyiksi. Erityisesti tämä on hyvä pitää mielessä uusien jäsenten kohdalla.

Vastavuoroisuus, dialogi ja avoimuus ovat hyviä toiminnan peruspilareita. Sisäpiiriläisyys kannattaa karistaa pois ja toiminta pitää kaikille avoimena. On myös luonnollista, että ryhmän sisälle muodostuu "ohjaaja": joku vie toimintaa eteenpäin enemmän kuin muut. Tällaisen inspiroivan koollekutsujan toimin-

tinta voi olla ryhmälle joskus jopa elintärkeää. Pääasia on kuitenkin se, että ryhmän "omistajuus" säilyy kaikilla sen jäsenillä.

Globaalin oikeudenmukaisuuden tavoitteeseen pyrkiessämme läsnä ovat aina jollain lailla toimintaamme ohjaavat henkilökohtaiset arvot ja näkemykset. Jokaisella meistä nämä painottuvat hieman eri tavalla ja ryhmässä onkin hyvä

olla tilaa erilaisille mielipiteille – syntyyhän hedelmällisin lopputulos monesti erilaisten ideoiden ja ihmisten synnyttämästä kokonaisuudesta.

Hyvin toimivalle ryhmälle on olemassa varsin yksinkertainen perussääntö: Kun muistamme olla avoimin mielin ja tuntosarvet herkkinä muille ihmisille, muodostuu yhteistyölle varsin hyvä pohja!

"Ryhmässä on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että kaikki jäsenet tulevat kuulluiksi ja nähdyiksi."

Vastuunjako ja jäsenten sitouttaminen

Vaikka paikallisryhmää voi pyörittää varsin pienelläkin porukalla, on toiminta usein sitäkin mielekkäämpää, mitä tasaisemmin vastuuta jaetaan ryhmän sisällä. Paikallisryhmän jäsenten vaihtuessakin voidaan erilaisia tehtäviä ja vastuuta ryhmän sisällä jakaa jäsenten välillä, kertaluontoisestikin. Ryhmän vielä muotoutuessakin voi mukana olevia kysyä ja rohkais-takin jonkun vastuutehtävän ottamiseen. Haluaisitko sinä keittää teekupposet ja hoitaa ovien avaamisen, kenties ottaa yhteyttä puhujavieraaseen, josta olisitte kiinnostuneita tai vastata kokonaisuudessaan josta-kin paikallisryhmänne järjestämästä teemaillasta? Ryhmän sisällä voidaan jakaa myös selkeitä vastuu-alueita: joku voi huolehtia kuukauden tai koko syys-lukukauden ajan markkinoinnista sähköpostilistoille ja ilmoitustauluille, toinen voi vastata talousasioista ja kolmas voi vaikkapa hoitaa elokuvien hankkimisen ryhmän leffailtoihin. Vastuunjaossakin voi olla varsin luova, voitte keksiä itsellenne hauskoja "titteleitä" aina popcornin paukuttajasta tarkan euron vartijaan.

Vastuunjaossa ja jäsenten sitouttamisessa on hyvä muistaa, että ihmiset kokevat tehtävien ottami-sen hyvin eri tavoin. Siinä missä toinen haalii vastuu-tehtäviä kasapäin, toinen saattaa kokea suoranaista sitoutumiskammosa: ajatellaan, että "kun antaa pikkusormen, se vie koko käden". Toisille Changemakerista

"Vastuunjaossa ja jäsenten sitouttamisessa on hyvä muistaa, että ihmiset kokevat tehtävien ottamisen hyvin eri tavoin."

tulee kenties se kaikista tärkein harrastus, toisille taas sopii parhaiten se, että toiminnassa pyrähdellään hyvinkin satunnaisesti.

Mikä sitten helpottaisi sitä, että ryhmän toimintaan on helppo lähteä mukaan ja jäädä? Hyvä ryhmähenki kantaa varsin pitkälle: leppoisa ilmapiirissä, jossa kaikkia kuunnellaan ja jokainen uskaltaa ilmaista mielipiteitään, on mukava toimia. Uusien jäsenten mukaantuloon kannattaa kiinnittää erityistä huomio-ta: toivottaa heidät tervetulleiksi ja olla tulokkaista aidosti kiinnostuneita – näin ryhmään mukaan pääseminen helpottuu. Kiittämistä ei myöskään pidä unohtaa. Myös yhteinen tavoite on hyvä pitää kirkkaana mielessä: olemme changemakereita, koska haluamme muuttaa maailmaa!

Vastuunjakoon kannattaa siis suhtautua joustavasti – ovathan kaikki mukana toiminnassa vapaa-ehtoisesti. Sopivan kokoinen toiminta ja ilo vievät ryhmäänne uskoaksemme parhaiten eteenpäin!

JÄSENTEN SITOUTTAMINEN ERIASTEISILLA VASTUUTEHTÄVILLÄ

PAIKALLISRYHMÄN TOIMINNASSA voi keksiä monenlaisia pienempiä tai hieman enemmän vaivannäköä sisältäviä tehtäviä, joita "nakittaa" jäsenten kesken. Ohessa on jaoteltu joitakin esimerkkejä kolmen kategorian avulla. Helppoja vastuutehtäviä kannattaa ehdottaa etenkin toiminnassa vasta vähän aikaa mukana olleille tai satunnaisille kävijöille.

Helpohkot vastuutehtävät

- elokuvan hankkiminen leffailtaa varten
- CM-illan tarjoiluista vastaaminen
- tilojen varaaminen
- kahvin keittäminen, ovien avaaminen ja paikkojen tarkistaminen illan päätteeksi

Astetta haasteellisemmat vastuutehtävät

- yhteydenpito tiettyyn tahoon (esim. CM-illan puhujaan)
- käytännön valmistelut esim. tempauksiin
- ihmisten tavoittelu tapahtumiin, mainosten tekeminen
- tempaukseen osallistuminen (teemaan hyvin perehtyen)
- lukupiirin alustaminen / yhden kerran vastuu
- kokonaisen CM-illan järjestäminen

Haastavimmat tai pidempää sitoutumista edellyttävät vastuutehtävät

- vastuualueen (esim. tiedotus, talous) hoitaminen
- kevään/syksyn ohjelman suunnittelu ja "päivittäminen"
- CM-esittelyjen tekeminen
- yhteyshenkilönä toimiminen
- valtakunnallisiin työryhmiin osallistuminen
- tiimissä toimiminen

Mistä saada lisää jäseniä?

Vaikka jäsenten määrä ei ole paikallisryhmien onnistumisen mittari, on toiminta monesti mielekkäämpää, kun saa jo tutuksi tulleiden kasvojen lisäksi ryhmään mukaan uusia maailmanparantajia. Paikallisryhmän toiminta helpottuu usein, kun mukana on vähintään muutama aktiivinen jäsen, jotka voivat ottaa ainakin toisinaan vastuutehtävän tai pari itselleen.

Paikallisryhmät voivat hyödyntää jäsenten metsästyksessä monenlaisia kanavia.

Voitte mennä paikalliseen kouluun tai oppilaitokseen pitämään Changemaker-ständiä muiden tapahtumien yhteyteen, järjestää oman tapahtuman (kestävän kehityksen viikon, pienen tempauksen tai vaikkapa keskustelutilaisuuden), kertoa toiminnastamme tietyn teeman kautta koulujen tai ripareiden oppitunneilla, aamunavauksessa tai jonkun tapahtuman osana.

Jo olevassa olemia tapahtumia kannattaa markkinoida mahdollisimman laajasti. Paikallisryhmän oman sähköpostilistan lisäksi muita hyödyllisiä tiedotuskanavia ovat muut, kohderyhmien kannalta otolliset sähköpostilistat sekä henkilökohtaisemmat tekstiviestit ja puhelinsoitot. Sosiaalista mediaa (esim. Facebookia) ei kannata myöskään ohittaa.

Monet lähialueenne jo valmiit tapahtumat ovat

usein oiva keino saada jäseniä: Changemakerin paikallisryhmät ovat näkyneet kesäkiertueella pitkin Suomea aina suurempien kaupunkien Mahdollisuuksien toreista rock-festivaaleihin ja syksyllä yliopistojen avajaiskarnevaaleilla pystytettyihin kojuihin. Kannattaakin selvittää, minkälaisia tapahtumia juuri teidän alueella voisi olla: toritapahtumia, kesäjuhlia, keskustelutilaisuuksia tai muita sopivia paikkoja, jossa paikallisryhmänne voisi näkyä!

"Ihmisiä lähestyttäessä avoimuus, ystävällisyys ja positiivisuus ovat valttia."

Ihmisiä lähestyttäessä avoimuus, ystävällisyys ja positiivisuus ovat valttia. Kerro siis toiminnastanne ja kysy rohkeasti uusia ihmisiä mukaan. Tapahtumissa on hyvä olla mukana jäseneksi liittymiseen tarkoitettu lista, joihin kiinnostuneet voivat laittaa yhteystietonsa. Heille on hyvä kertoa, että jäsenyyttä ei velvoita mihinkään eikä Changemaker

myöskään kerää jäsenmaksua. Sähköposteja harvoin kertyy suuremmin ja listalta voi erota milloin vain. On myös hyvä kuunnella kunkin mielenkiintoa: mikäli sähköpostilistalle liittyminen tuntuu liian sitovalta, voi heidät toivottaa silti tervetulleeksi paikallisryhmänne järjestämiin iltoihin.

Koskaan ei voi tietää, mistä putkahtaa uusi jäsen ryhmäänne, joten tuntosarvet kannattaa pitää tarkkana!

Maailma löytyi Turusta

LÖYSIN ALUN PERIN tieni verkostoon surffatessani Kirkon Ulkomaanavun nettisivuilla eräänä keväisenä päivänä vuonna 2010. Siellä jossain se vilahti – Change-maker. Uskaltauduin lähettämään sähköpostia verkoston koordinaattorille kysyäkseni, miten minä voisin päästä mukaan. Tuolloin Turussa paikallisryhmätoiminta vietti hiljaiseloa, mutta onneksi uusien iltatuloja Turkuun vielä samana keväänä!

Uteliaana köpöttelin paikalle pikkuiseen kahvilaan ja vastassani oli kaksi verkoston edustajaa Helsingistä ja kolme muuta toiminnasta kiinnostunutta turkulaista. Samana iltana me neljä innokasta turkulaista päätimme sitten ryhtyä changemakereiksi ja herättää henkiin sammuhahtaneen paikallistoiminnan. Sen kummempaa suunnitelmaa meillä ei ollut, päätimme tavata toisemme uudelleen vielä kevään aikana ja miettiä asiaa yhdessä. Ajatus luku-piirin aloittamisesta tuntui hyvältä: tähän tarvitsisimme

vain kiinnostavan kirjan ja mukavan kokoontumispaikan. Suunnitelma ei tuntunut kovin vaativalta, mutta kokoaisi meidät kaikki yhteen tutustumaan toisiimme paremmin, keskustelemaan, oppimaan ja jakamaan näkökulmia.

Kesän jälkeen kokoonpanosta oli jäljellä kaksi aktiivista, joiden voimin aloitimme lukupiirimme lueskelemalla Teppo Eskelisen Ekologista velkaa ja miettimme samalla, mistä saisimme toimintaamme lisää väkeä. Virallistimme samalla toimintamme ja otin vastuulleni Changemakerin yhteyshenkilön pestin. En oikeastaan tiennyt tarkkaan, mitä kaikkea nimike piti sisällään, mutta kuulosti mieleenkiintoiselta – ainahan sähköpostien näpyttely on ollut kivaa puuhaa!

Sittemmin olen todella nauttinut yhteyshenkilön hommistani. En ole suinkaan ollut yksin vastuussa koko paikallisryhmän toiminnasta, vaan olemme jakaneet vastuuta toimijoiden kesken: yksi on hoitanut mainostuksen ja toinen esimerkiksi hankkinut iltatun varten tarjoilut. Itse olen mielelläni hoitanut yhteydenpitoa valtakunnalliseen verkostoon ja ollut mukana puolivuositain järjestetyssä yhteyshenkilöpäivässä. Huippuhienoa on ollut, että vastuuta on saanut ottaa juuri sen verran kuin on halunnut ja verkosto on ollut koko ajan tukena taustalla, vastailut kysymyksiin ja kannustanut pientä porukkaamme eteenpäin!

Paikallisryhmämme jatkuvuuden kannalta olen vuoden aikana antanut suuren arvon myös turkulaisille yhteistyötahoillemme, jotka ovat mahdollistaneet toimintamme monipuolisuuden. Seurakunnan kansainvälisen työn tekijöiden avulla löysimme sopivat tilat leffailltojen järjestämiseen ja apua olemme seurakunnilta saaneet

"Huippuhienoa on ollut, että vastuuta on saanut ottaa juuri sen verran kuin on halunnut ja verkosto on ollut koko ajan tukena taustalla, vastailut kysymyksiin ja kannustanut pientä porukkaamme eteenpäin!"

"Hyvä kysymys onkin, mikä saisi kävijät sitoutumaan juuri Changemakerin tarjoamaan toimintaan? Vai onko sittenkin hienompaa, että kävijöiden kasvot vaihtuvat, mikä tarkoittaa samalla, että toimintamme on tavoittanut jo monia eri ihmisiä?"

myös tiedottamiseen sekä pienten kulujen, kuten tarjoilujen kattamiseen. Leffailloista tulikin lukupiirin ohella toinen toimintamuotomme ja niitä pidämme edelleen kerran kuukaudessa. Jotta olemme saaneet uusia ihmisiä tietoisiksi toiminnastamme, olemme mainostaneet toimintaamme paikallisryhmämme sähköpostilistan lisäksi mm. yliopiston sähköpostilistoilla sekä Facebookissa. Mainonnalla onkin iso merkitys uusien ihmisten tavoittamisessa. Mitä ahkerammin jaksaa mainostaa, sitä enemmän ihmisiä löytää paikalle! Tosiseikka kuitenkin on, että Turun kokoisessa kaupungissa on sen verran paljon tarjontaa, että useimmat ihmiset tulevat ja menevät. Hyvä kysymys onkin, mikä saisi kävijät sitoutumaan juuri Changemakerin tarjoamaan toimintaan? Vai onko sittenkin hienompaa, että kävijöiden kasvot vaihtuvat, mikä tarkoittaa samalla, että toimintamme on tavoittanut jo monia eri ihmisiä? Tärkeintä kuitenkin on, että uusille tulijoille on aina tilaa – eivät ole meilläkään vielä leffailloissa onneksi paikat loppuneet kesken.

Paikallistasolla Changemaker-toiminnan antoisin puoli on ehdottomasti ollut vapaus tehdä, mitä ja milloin itse haluamme. Olemme vuoden aikana istahaneet useamman kerran alas epäviralliseen suunnittelupalaveriin ja miettineet, millaisista palikoista Turun Changemaker-toiminta voisi koostua. Ja joka kerralla olemme keksineet jotain uutta. Suosituimpia tapahtumiamme ovat tähän mennessä olleet kokkauspäivä yhteisine kauppareissuineen, jossa ruoka valittiin mahdollisimman ekologisista perusteista sekä kierrätyspäivä, johon kuului tietoisuuskävelyä ja vaatteiden vaihtoa ja uusiksi tuunailua. Olemme myös retkeilleet Turun saaristossa, olleet mukana Mahdollisuuksien torilla ja Maata näkyvissä -festareilla.

Toinen vuoteni changemakerina on alkanut ja voisin sanoa jääneeni toimintaan totaalaisesti koukkuun. Toivon, että kävijöillemmekin on välittynyt illoistamme viesti, ettei kukaan muuta maailmaa paremmin kuin juuri Sinä. Kuitenkin juuri yhdessä teemme muutoksenteosta monin verroin hauskenpää!

*Marika Latva-Kyyry,
Turun paikallisryhmän yhteyshenkilö*

NÄY JA KUULU ALUEELLASI

Paikalliset tapahtumat ovat mitä oivin keino ujuttautua mukaan sinne, missä on ihmisiä. Tapahtumissa voitte tavoittaa tavallisia kaduntallaajia, saada ryhmällemme näkyvyyttä ja kenties mukaan myös uusia jäseniä. Pystyttäkää ständi esimerkiksi kesätapahtumiin, kyläjuhliin, markkinoille tai musiikkifestivaalille tai oppilaitosten avajaiskarnevaaleihin, niin pääsette puheisiin monen uuden ihmisen kanssa.

Tempaaminen ja kampanjointi

Luovat tempaukset ovat Changemakerissa keskeinen tapa saada verkoston ääntä kuuluviin ja pyrkiä vaikuttamaan asioihin – myös paikallisella tasolla. Verkostolla on vuosittain valtakunnallisia kampanjoita, joita paikallisryhmät voivat valmiina paketteina hyödyntää myös omalla alueellaan. Ryhmät voivat järjestää tempauksia myös muiden teemojen ympärille.

Changemaker on aktiivisesti mukana monissa ajankohtaisissa kampanjoissa, muun muassa kansainvälisissä *makeITfair – Eettisesti epäkunnossa*, *Clean Clothes – Puhtaat Vaatteet sekä Polttava kysymys* -kampanjoissa (katso linkit oppaan liitteestä). Tapahtumiin on usein varsin helppo lähteä mukaan ja valmiita materiaaleja voi soveltaa myös omaan käyttöön. Lisää tietoa löydät Changemakerin ja kampanjajärjestäjien nettisivuilta. Ottakaa rohkeasti yhteyttä kampanjatahoihin, joilta saatte varmasti lisätietoa!

Tempauksissa on hyvä muistaa, että ne saavat olla juuri niin pienimuotoisia tai suuria tapahtuma kuin paikallisryhmät itse haluavat. Tempaus voi olla pieni, vaikkapa oppilaitoksen yhteydessä järjestetty tapahtuma. Voitte järjestää myös esimerkiksi ystävänpäivän tai joulun aikaan "reilun" kahvituksen esimerkiksi oppilaitoksessa tai paikallisessa tapahtumassa, koulussa tai joulumarkkinoilla, samalla kertoen eettisesti tuotettujen elintarvikkeiden alkuperästä ja periaatteista. Tai miksipä ei järjestää kokonaista teemaviikkoa yhteistyössä tutun oppilaitoksen kanssa, johon voitte kerätä monenlaista ohjelmaa yhdessä ideoiden. Oleellista on saada ihmiset, niin changemakerit,

kuin paikalliset päättäjätkin, toimimaan paremman maailman puolesta omalla alueellaan!

Suuremmissa tempauksissa voi olla hyvä miettiä hieman tarkemmin tavoitteita, tempauksen valmisteluja ja itse tapahtumaan liittyviä seikkoja ennalta. Tempaajan muistilistaan on koottu vinkkejä siitä, mitä onnistunut suurempi tempaus yleensä vaatii. Muistathan, että muu verkosto on tukenanne tempausta suunnitellessa: voit kääntyä niin vapaaehtoisten teemavastaavien, kampanjavastaavien, paikallisryhmävastaavien kuin työntekijöiden puoleen asiassa kuin asiassa. Kysyvä ei tieltä eksy!

Olemme siellä missä tapahtuu!

MEIDÄN RYHMÄMME haluaa näkyä ja järjestää tempauksia – lähemme turuille ja toreille silloin kun tapahtuu! Perinteisesti olemme pitäneet Kirkkonummi-päivillä omaa ständiä, jossa olemme esitelleet toimintaamme ja Changemakerin sen hetkistä kampanjaa. Lisäksi olemme olleet keräämässä rahaa Haitin maanjäristyksen uhreille, olleet mukana ilmastolakiin liittyvässä mielenosoituksessa sekä tempaamassa Changemakerin valtakunnallisissa tapahtumissa.

Tempaaminen on ennen kaikkea kivaa ja siitä saa hyvää fiilistä, kun tekee jotain konkreettista yhteisen hyvän eteen. Eikä se ole vaikeakaan: alkuvalmistelut ovat olleet helppoja, kun olemme saaneet valmiit materiaalit käsiimme ja kouluttautuneet teemaan kukin kiinnostuksemme mukaan. Ihmiset ovat usein olleet helposti lähestyttäviä, ja yhdessä ei tarvitse jännittää. Jos kysymyksiä satelee enemmän, mitä tietoa itsellä piisaa, ohjaamme tarvittaessa ihmisen sellaisen ryhmäläisemme luokse, joka osaa vastata asiaan parhaiten.

Suosittellemme ehdottomasti kaikkia paikallisryhmiä kokeilemaan tempaamista, se on kivaa, se luo ryhmähenkeä ja onnistumisen kokemuksia sekä parhaimmillaan poikii monia uusia jäseniäkin!

Kirkkonummen paikallisryhmä

TEMPAAJAN MUISTILISTA

Suunnittelu

- Perehtykää hyvin kampanjan aiheeseen ja tavoitteisiin. (Taustamateriaali)
- Aloittakaa suunnittelu ajoissa.
- Asettakaa realistiset tavoitteet ja miettikää kohderyhmä.
- Arvioikaa taloudelliset ja ihmisresurssit.
- Laatikaa kuluarvio (jos aiotte hakea Changemakerin valtakunnallista rahoitusta).
- Jakakaa vastuu tasaisesti.

Etukäteisvalmistelut

- Sitouttakaa riittävästi ihmisiä mukaan kampanjan toteuttamiseen.
- Hoitakaa luvat kuntoon.
- Järjestäkää valokuvaaja paikalle pieneenkin kampanjaan.
- Tehkää lehdistötiedote (apua tiedotteen kirjoittamiseen voi kysyä tiimin tiedotusvastaavalta ja kampanjavastaavilta).
- Tehkää tarkka suunnitelma tapahtuman kulusta.
- Tehkää lista tarvikkeista ja tavaroista.
- Laatikaa turvallisuussuunnitelma sekä "mitä jos" -suunnitelma esimerkiksi huonon sään tai sairastumisen varalle.

Itse tapahtuma

- Olkaa ajoissa paikalla, varatkaa riittävästi aikaa rakentamiseen.
- Huolehtikaa, että kaikki tietävät, mitä ovat tekemässä.
- Olkaa täysillä mukana, tärkeintä on saada ihmiset vakuuttuneiksi teidän asiastanne.
- Varatkaa riittävästi aikaa ja ihmisiä purkuun, siivoamiseen ja tavaroiden palautukseen.

Jälkipyykki

- Järjestäkää Kiitos-pippalot.
- Kirjoittakaa tapahtumaraportti (joka toimitetaan esim. rahoittajille).
- Uutisoikaa tempauksesta Changemakerin nettisivuille.
- Toimittakaa kuitit ja laskut koordinaattorille.
- Arvioikaa tempauksen onnistuminen (saavutettiinko tavoitteet, miten käytännön järjestelyt toimivat, mitä opitte).

Uskokaa muutokseen!

**Lisää vinkkejä,
mm. lehdistö-
tiedotteen tekoon
ja face-to-face
-menetelmiin löydät
Changemakerin
nettisivuilta!**

Tomaattipuvussa maailmaa parantamassa

1. Mistä idea paikallisryhmänne tempaukseen lähti?

Changemakerin valtakunnallinen vientitukiin liittyvä kampanja ja "tomaattitempaus" oli helppo toteuttaa myös pienessä mittakaavassa viiden paikallisryhmäläisen voimin. Kaksi punaiseen tomaattipukuun pukeutunutta tempaajaa ja muutama maailmanmuuttaja nimiä keräämässä riitti ihmisten huomion saamiseksi.

2. Miten valmistauduitte tempaukseen?

Sovimme tempauspäivämäärän alkusyksystä, ja kysyimme luvan tempaukselle kaupungilta hyvissä ajoin. Poliisille ilmoitimme tempauksesta vain muutamaa päivää ennen tempausta, koska emme odottaneet paikalle kovinkaan suurta joukkoa tempaajia. Lehdistötiedotteen lähetimme kaksi viikkoa ennen tempausta ja muistuttelimme toimittajia asiasta vielä pari päivää ennen h-hetkeä. Ruokateemaan olimme tutustuneet jo edellisenä talvena paikallisryhmämme illassa, jonne olimme kutsuneet vieraaksi Kirkon Ulkomaanavun ruokaturva-asiantuntijan. Tempauksen järjestäminen

oli varsin helppoa eikä siitä syntynyt kuluja. Materiaalit saimme kätevästi Changemakerin työntekijöiltä.

3. Millaisen vastaanoton tempaus sai? Miten ihmiset suhtautuivat toimintaanne?

Ihmiset suhtautuivat meihin lokakuisesta räntäsateesta huolimatta melko positiivisesti. Tomaattipuvut olivat hyviä jäänsärkijöitä luotaessa kontaktia ohikulkijoihin.

4. Mitä tempaus poiki paikallisryhmällemme?

Mukavinta tempauksen järjestämisessä oli mediassa saamamme huomio: pääsimme lukuisien lehtien netti-uutisiin. Kenties torstai-ilta oli hiljaista media-aikaa ja siksi tempauksemme sai paljon huomiota. Tempauksen jälkeen kokoonnuimme läheiseen kahvilaan herkuttelemaan lämpimällä kaakaolla. Tunnelma oli korkealla: olimme tehneet sinä iltana parhaamme maailman muuttamiseksi!

Tampereen paikallisryhmä

YTYÄ YHTEISTYÖSTÄ, VOIMAA VAIKUTTAMISESTA

Paikallisryhmän perustamisessa keskiössä ovat ihmiset. Rakentamalla aktiivisesti erilaisia yhteistyöverkostoja on paikallisryhmänne mahdollista saada kokoontumistiloja, vaikuttamiskanavia, uusia yhteistyökumppaneita, vierailijoita ja uusia jäseniä. Kerrottaessa Changemakerista olemme huomanneet, että monet ovat toiminnastamme varsin kiinnostuneita ja avoimia yhteistyölle. Kannattaa siis lähestyä erilaisia toimijoita reippain ja rohkein mielin!

Seurakunnat

Seurakunta on monille paikallisryhmille keskeinen ja tärkeä yhteistyökumppani. Vaikka Changemaker on toiminnassaan elämäkatsomuksellisesti avoin ja poliittisesti sitoutumaton verkosto, on sen perusta kristillisessä lähimmäisenrakkaudessa. Paikallisryhmät saavatkin seurakunnilta monenlaista tukea: tiloja, tarvikkeita, vaikuttamiskanavia ja toisinaan myös taloudellista avustusta.

Paikallisryhmää perustettaessa kannattaa olla yhteydessä johonkin seurakunnan työntekijään ja kysellä mahdollisuuksia kokoontua seurakunnan tiloissa. Yhteyttä voi ottaa esimerkiksi nuorisotyön ohjaajaan, diakoniin tai pappiin, jonka työalana on diakonia, nuoriso- tai aikuistyö. Ihmisten yhteystietoja löytyy helposti nettisivuilta. Voitte myös soittaa kirkkoherranvirastoon ja kysellä henkilöä, joka osaisi tällaisessa asiassa auttaa.

"Seurakunnan kansainvälisen työn tekijöiden avulla löysimme sopivat tilat leffailtojen järjestämiseen ja apua olemme seurakunnilta saaneet myös tiedottamiseen sekä pienten kulujen, kuten tarjoilujen kattamiseen."

Turun paikallisryhmä

Seurakuntien työntekijöissä on myös paljon eri alojen asiantuntijoita, entisiä lähetystyöntekijöitä ja viisaita diakoneja. Seurakunnasta voi löytyä mielenkiintoisia vierailijoita kertomaan vaikkapa ruohonjuuritason työstä kehitysmaissa, ajankohtaisista konfliktista tai kansainvälisestä diakoniasta.

Paikallisryhmä voidaan perustaa myös seurakunnan nuorisotyön yhteyteen. Nuorisotyön ohjaaja voi huolehtia ryhmän talousasioista ja toimia ryhmän yhteyshenkilönä, mutta ensisijaisesti tähän kuitenkin tulisi etsiä nuoria vapaaehtoisia. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on hyvä jakaa mahdollisim-

man paljon vastuuta nuorille, ovathan he verkostomme toiminnan kivijalka. Usein pienellä kannustuksella ja rohkaisulla on iso merkitys. Ryhmän toimiessa seurakunnan yhteydessä on myös hyvä kiinnittää huomiota siihen, että ryhmä on osa Changemaker-verkostoa, eikä vain seurakunnan nuorisotyötä. Ryhmän tulee olla aidosti avoin myös muille kuin "seurakuntanuorille". Tavoitteellista on myös se, ettei paikallisryhmän toiminnan tulevaisuus olisi vain seurakunnan työntekijän vastuulla.

Seurakunnissa on Changemakerilla kullannarvoisia toteuttamiskanavia – näitä kannattaa käyttää hyväksi!

Koulut ja oppilaitokset

Mikäpä sen parempi paikka tavoittaa potentiaalisia changemakereita kuin koulut ja oppilaitokset! Laihian paikallisryhmän alku oli joukossa lukiokaveruksia ja Helsingin paikallisryhmä on rekisteröitynyt yliopiston viralliseksi opiskelijajärjestöksi. Kouluilta voi löytyä myös kokoontumistiloja ja yhteistyökumppaneita erilaisten tempausten järjestämiseen. Jos koulun ruokalan saa käyttämään reilun kaupan tuotteita tai koulun saa lajittelemaan jätteensä kunnolla, saadaan parhaimmillaan sadat nuoret ja kymmenet opettajat muuttamaan elämäntapojaan! Yläasteilla ja lukioissa pidetään edelleen päivänvauksia muodossa tai toisessa. Saamalla äänensä kuuluviin keskusradiossa ja osallistumalla koulujen teemapäiviin voi tavoittaa

paljon uusia changemakereita. Lisäksi paikallisryhmä voi toteuttaa tempauksia oppilaitoksissa tai ehdottaa parannuksia niiden toimintaan.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteydessä toimii erilaisia opiskelijajärjestöjä. Rekisteröitymällä tällaiseksi paikallisryhmä voi saada käyttöönsä erilaisia etuja kokoontumistiloista taloudelliseen tukeen.

KOULU ON LOISTAVA PAIKKA tavoittaa nuoria ja vaikuttaa. Monet sellaiset oppilaat, jotka eivät muuten osallistuisi paikallisryhmän toimintaan, tulevat mukaan satunnaisesti silloin, kun olemme tarjonneet ohjelmaa koululla. Järjestämämme kasvisruokapäivä yhteistyökumppanien, mm. Marttojen, paikallisen ammattikorkeakoulun ja luontaisalan yrityksen kanssa saivat oppilailta positiivista palautetta ja toi väriä tavalliseen koulupäivään. Uskonnonopettajastamme on ollut myös suuri apu: on ollut mukavaa, että koulussamme on opettaja, joka on ollut aidosti kiinnostunut Changemakerin toiminnasta ja antanut panoksensa paikallisryhmän toiminnalle ja sen jatkuvuudelle. Erityisesti opettajastamme on ollut apua yhteistyöverkostojen luomisessa ja jatkuvuuden ylläpitämisessä tilanteissa, joissa ryhmämme aktiiviset jäsenet ovat muuttaneet pois paikkakunnalta ja opettaja on kuitenkin voinut jäädä koulumme yhteyshenkilöksi Changemaker-asioissa.

Kajaanin paikallisryhmä

Muut järjestöt

Changemakerin paikallisryhmät ovat löytäneet yhteisiä arvoja jakavista järjestöistä oivia yhteistyökumppaneita. Niiden kanssa järjestetään esimerkiksi yhteisiä teemailtoja ja alueellisia tempauksia. Verkostomme ei voi yksin muuttaa maailmaa, vaan toimii mielellään yhdessä muiden samalla asialla olevien järjestöjen kanssa. Niin valtakunnallisissa kuin paikallisissakin tempauksissa monta ääntä kantaa kovempaa kuin yksi. Jos halutaan esimerkiksi, että kaupunginvaltuusto ottaa uuden asuma-alueen kaavoituksessa joukkoliikenteen paremmin huomioon, on vetoomuksella enemmän painoarvoa, kun sen on allekirjoittanut useampi järjestö.

Aina ei myöskään tarvitse keksiä omaa tempausideaa, vaan voi liittyä toisen järjestön kampanjaan. Paikallisryhmät ovat vaikuttaneet alueensa seurakuntiin kannustamalla niitä hakemaan Kirkon ympäristödiplomia sekä Reilun kaupan edistämisyhdistyksen myöntämää Reilun kaupan seurakunta -arvonimeä. Lisäksi moni paikallisryhmä on osallistunut Maan Ys-

"Aina ei myöskään tarvitse keksiä omaa tempausideaa, vaan voi liittyä toisen järjestön kampanjaan."

OLEMME SAANEET TEHDÄ yhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa mm. keskusteluiltojen ja kampanjatoiminnan merkeissä. Olemme esimerkiksi pitäneet yhdessä Amnestyn kanssa "kissailtoja", joissa yhteistuumin nostettiin mieltä kuohuttavista teemoista. Pienten ryhmien resurssit riittävät paremmin, kun järjestetään yhteisiä tapah-tumia: toinen hoitaa tilavaraukset ja toinen vaikkapa yhteydenpidon vieraisiin. Tarjoilukulutkin saadaan jaettua ja samalla syntyy mahdollisuuksia tutustua muihin maailmanparannushenkisiin ihmisiin.

Jyväskylän paikallisryhmä

tävien lumiukkojen mielenosoitukseen ilmastonmuutosta vastaan. Changemaker on tehnyt yhteistyötä muun muassa Amnestyn, Eettisen kaupan puolesta ry:n (entinen Reilun kaupan puolesta ry) ja Suomen Lähetysseuran kanssa.

Changemakerin teemat käsittelevät usein sellaisia aiheita, joihin jokin toinen järjestö on erikoistunut. Täl-laisesta järjestöstä voi pyytää asiantuntijavierailijaa paikallisryhmän kokoontumisiin. Järjestöjen yhteys-tietoja löytyy niiden nettisivuilta, linkkejä on kerätty myös tämän oppaan loppuun. Monet aktiiviset ihmiset ovat mukana useammassa kuin yhdessä järjestössä, joten yhteyksiä voi löytyä myös varsin luonnollisesti.

Kunnat

Oman alueen päätöksentekoon vaikuttaminen on oiva keino olla osana edistämässä Changemakerin ja erityisesti juuri oman paikallisryhmänne tärkeäksi pitämiä teemoja. Monet paikallisryhmät ovat halunneet vaikuttaa oman kuntansa toimiin, esimerkiksi kannustamalla niitä hakemaan Reilun kaupan kunta/kaupunki -arvonimeä (www.reilukauppa.fi), puuttamalla alueen ympäristöasioihin tai tarttumalla muihin ajankohtaisiin teemoihin.

Yritykset

Myös yrityksiin päin voi suunnata toimintaa paikallisryhmätasolla. Voitte esimerkiksi lukupiirin yhteydessä luovuttaa tutulle kahvilalle vetoomuksen, jossa pyydätte sitä siirtymään Reilun kaupan kahvin ja muiden tuotteiden käyttöön. Reilun kaupan kunta/kaupunki arvonimen yhtenä kriteerinä on lisäksi se, että alueen kahviloissa, ravintoloissa ja hotelleissa on tarjolla Reilun kaupan tuotteita (www.reilukauppa.fi). Miksei Reilun kaupan edistämiseen voi tehdä vaikka kokonaista kyläkierrosta! Samoin voitte luovuttaa tekstiilialan yrityksille vetoomuksia tuotteiden alkuperän selvittämiseksi ja työntekijöiden kohdistuvan eettisen toimintaperiaatteiden edistämiseksi (*Clean Clothes – Puhtaat Vaatteet ja MakeItfair -Eettisesti epäkunnossa -kampanjat*).

HETI MAALISKUUSSA PITI KIIRETTÄ, jotta kaupunki saatiin mukaan Earth Hour -tapahtumaan, ja sekin onnistui vaikka aikaa järjestelyihin ei pahemmin jäänyt. Paikallislehdet, jotka juuri olivat uutisoineet paikallisryhmän perustamisesta Kokkolaan, tulivat mielellään tekemään jutun Earth Houriin liittyvistä asioista, ja tapahtuma sai paljon julkisuutta. Yksityisten kotien osallistumisen lisäksi sammuivat vanhasta kaupungista katulyhdyt, ja kaupunki järjesti kävelyn pimeillä kaduilla kertoen kaupungin historiasta. Seurakuntakin osallistui, lauantai-illan kokous toimitettiin kynttilöiden valossa. Paikallisia yrityksiäkin lähti mukaan, mainoskylttejä sammuttelemalla. McDonald'sin Kokkolan pisteseen lähetetyn viestin yllyttämänä lähti mukaan monia muitakin ketjun pisteitä ympäri Suomea.

Kokkolan paikallisryhmä

TOIMINNAN TUKI

Paikallisryhmäpäivät – ideoita, iloa ja tukea toimintaan!

Changemaker järjestää kaksi kertaa vuodessa paikallisryhmäpäivän (käytetään myös nimeä yhteyshenkilöpäivä), joka on tarkoitettu eri puolilla Suomea toimiville paikallisryhmäläisille, erityisesti ryhmien yhteyshenkilöille. Päivän aikana ideoidaan yhdessä jotakin paikallisryhmille tärkeää teemaa, esimerkiksi jäsenrekrytointia, merkityksellisuuden tunnetta, jäsenten sitouttamista tai toiminnan jatkuvuutta. Samalla käydään läpi kunkin ryhmän kuulumisia: ajankohtaisia asioita, iloja ja toiminnan haasteita. Usein huomataan, että ryhmillä on paljon yhteistä keskenään, ja taakatkin kevenevät kuin huomaamatta yhdessä asioita jakaen. Samalla osallistujat pääsevät tapaamaan kasvotusten muita paikallisryhmän jäseniä, työntekijöitä ja tiimiläisiä – mikäpä sen mukavampaa! Asiasisällön jälkeen olemme monesti virkistäytyneet yhdessä hauskan tekemisen parissa. Päivästä kerätyistä palautteista olemme iloksemme

saaneet lukea, että jäsenet ovat kokeneet saavansa mukaan päivästä monenlaisia työkaluja, vinkkejä ja hyvää mieltä. Tulethan Sinäkin, hyvä paikallisryhmä-toimija, mukaan – voimaannutaan yhdessä!

Verkoston valtakunnallinen toiminta

Muistathan myös, että Changemakerissa tapahtuu paljon myös valtakunnallisen tason toimintaa, johon olet tervetullut innostumaan, voimaantumaan ja vaikuttamaan! Keväisin ja syksyisin järjestettävä Changemaker-viikonloppu on tästä esimerkki: viikonlopun aikana eri puolilta Suomea tulevat verkoston jäsenet pääsevät tapaamaan toisiaan, kouluttautumaan ajankohtaisista ja mielenkiintoisista teemoista sekä virkistäytymään erilaisissa työpajoissa ja rennonkevyyssä ohjelmassa. Verkoston muusta toiminnasta, teemaryhmien, lehden toimituksen ja erilaisten ajankohtaisten työryhmien kokoontumisesta, ajankohtaisista tempauksista ja muiden paikallisryhmien ohjelmasta löydät lisätietoa nettisivuiltamme sekä ryhmissä mukana olevilta vapaaehtoisilta ja tietysti verkoston työntekijöiltä. Ole yhteydessä ja tule tapaamaan muita iloisia maailmanmuuttajia!

PAIKALLISRYHMÄN HAASTEISSA on auttanut yhteydenpito verkoston muihin jäseniin sekä yhteistyökumppaneihin. Yhteyshenkilöpäivät, verkoston aktiivit, työntekijät ja yhteistyöseurakuntamme on tukenut minua toiminnassa. Paljon on myös auttanut se, että olen tietoisesti laskenut rimaa ja tehnyt (varsinkin itselleni) selväksi, että jos toiminnassa ei ole paljon ihmisiä, toiminnan ei myöskään tarvitse olla niin monipuolista kuin aktiivisempina vuosina – pääasia että sitä on. Yhteyshenkilönä oleminen on myös tarjonnut portin Changemakerin muuhun toimintaan: muun muassa ulkomaanmatkaan, Kirkon Ulkomaanavun blogin kirjoittamiseen ja Global Dignity -tapahtumaan. Hyvä tunne tulee siitä, kun jokin tapahtumamme kerää ympärille ihmisiä ja synnyttää hyviä uusia kohtaamisia, oivalluksia ja kokemuksia. Sitä on upeaa olla mahdollistamassa!

Helsingin paikallisryhmän yhteyshenkilö

Toiminnan muu tuki

Paikallisryhmätoiminnassa voi tulla eteen monenlaisia kysymyksiä, joissa valtakunnallinen verkosto on kaikin puolin ryhmien apuna. Koordinaattori vierailee tiimin paikallisryhmävastaavan kanssa kaikissa paikallisryhmissä kerran vuodessa. Kun mieltä askarruttavia asioita ilmaantuu, voitte kernaasti olla yhteydessä koordinaattoriin, tiimiin ja muihin verkoston jäseniin. Tiimin jäsenellä on kullakin oma vastuualueensa ja voit käydä kurkistamassa nettisivujemme yhteystiedot-osiosta, mikäli haluat olla yhteydessä suoraan esimerkiksi kampanjavastaavaan ajankohtaiseen teemaan liittyvissä asioissa. Nettisivuilta löytyy myös kaikkien tiimiläisten ja työntekijöiden yhteystiedot. Tiimin paikallisryhmävastaavat ovat apunasi kaikissa eteen tulevissa pulmissa – niin pienissä kuin suuremmissa – ja he vastaanottavat koordinaattorin lisäksi mielellään ryhmänne kuulumisia. Ethän siis epäröi, jos sinulla on mitä tahansa kysyttävää!

"Usein huomataan, että ryhmillä on paljon yhteistä keskenään, ja taakatkin kevenevät kuin huomaamatta yhdessä asioita jakaen."

JOS PAIKALLISRYHMÄLTÄ ovat ideat loppuneet kesken ja toiminta on alkanut maistua puulta, voi koordinaattorin tai tiimin paikallisryhmävastaavan vierailu olla piristysruiske paikallaan! Jyväskylässä olemme saaneet koordinaattorilta hyödyllistä koulutusta kampanjateemoihin sekä tukea toiminnan jatkamiseen uusin voimin.

Jyväskylän paikallisryhmä

KERRO SE ETEENPÄIN!

Haluatko olla mukana kertomassa eteenpäin Changemakerin sanomaa?

Tälläkin hetkellä jossakin päin Suomea Changemakerista innostuneet saattavat olla juuri esittelemässä verkoston toimintaa rippikouluissa, seurakunnan tilaisuuksissa, koulujen oppitunneilla tai erilaisissa tapahtumissa. Kiinnostaisiko sinua olla yksi heistä?

Monesti kerromme oman toimintamme lisäksi myös tärkeänä pitämistämme aiheista. Changemakerin esittelemät teemat liittyvät monesti ajankohtaisiin, verkoston valitsemiin teemoihin, mutta yhtä laila puhuttelevat aiheet nousevat henkilöistä itsestään.

Globaali oikeudenmukaisuus on kattava teema, jonka alle mahtuu paljon asiaa.

Mikäli olet kiinnostunut, mutta aprikoit osaamista-si, ei hätää! Olemme koonneet innokkaiden puolestapuhujiemme avuksi erilaisia materiaalipaketteja, joiden avulla toimintamme esittely ja verkoston esille nostamat aiheet ovat helposti kerrottavissa. Ole yhteydessä toimistoon, niin autamme sinua löytämään itsellesi sopivan esittelyrungon sekä vastaamme mieltäsi askarruttaviin kysymyksiin.

Liity joukkoomme maailmanparannustalkoisiin ja levitä tärkeää sanomaa eteenpäin! Pistetään yhdessä hyvä kiertämään!

LIITTEET

TOIMINTASUUNNITELMAMALLI

Kirkkonummen paikallisryhmä

1. Yleistavoitteet

Kirkkonummen ryhmä on sitoutunut Changemakerin yleiseen aatemaailmaan ja tavoitteisiin. Ryhmä pyrkii kehittämään Changemaker-toimintaa Kirkkonummella sekä levittämään tietoisuutta verkostosta. Tavoitteena on toimiva ja toiminnanhaluinen ryhmä, jonka jatkuvuutta pyritään vahvistamaan.

2. Hallinto ja talous

Toimintaa pyöritetään vapaaehtoisvoimin. Ryhmä kokoontuu Kirkkonummen suomalaisen seurakunnan nuorisotoimen rakennuksessa, johon se on kotiutunut. Kirkkonummen suomalainen seurakunta tarjoaa ryhmälle toimitilat sekä tarjoiluja ryhmän tapaamisiin.

3. Paikallisryhmän toiminta

Ryhmä pyrkii tarttumaan verkostossa esillä oleviin ajankoh-
tisiin aiheisiin pohtii, kuinka se voisi toteuttaa verkoston
kulloisiakin teemoja paikallisryhmätasolla.

Kevään 2012 toiminnan on tarkoitus alkaa ryhmässä heti al-
kuvuodesta. Kokouksia järjestetään säännöllisesti joka toinen
viikko keskiviikkoisin n. klo 18–21. Toiminta ja keskustelu on
kokoontumisissa varsin vapaamuotoista. Ryhmässä käsitel-
lään aina myös valtakunnallisessa verkostossa ajankohtaiset
ja meneillään olevat tapahtumat. Kokoontumisia on tarkoitus

järjestää muutaman kuukauden kesätaukoa lukuun ottamat-
ta halki koko vuoden.

Ryhmän toimintaan kuuluu myös erilaisten tempausten
järjestäminen: yleensä paikkana on Kirkkonummen keskus-
tan keskustori. Tempauksista tullaan päättämään erikseen
myöhemmin, mutta ne tulevat todennäköisesti olemaan osa
Changemaker-verkoston yleisesti valitsemaa kampanjaa ja
ne tullaan toteuttamaan mahdollisesti yhteistyössä lähiseu-
dun ryhmien kanssa. Paikallisryhmä osallistuu myös Kirkon
Ulkomaanavun organisoimiin katastrofiapukeräyksiin.

4. Koulutus

Ryhmä kannustaa jäseniään osallistumaan aktiivisesti
Changemaker-viikonloppuihin sekä muihin valtakunnallisen
verkoston tilaisuuksiin. Tilanteesta riippuen ryhmä saattaa
myös osallistua lähikuntien ryhmien järjestämiin teemail-
toihin. Ryhmä koulutautuu etenkin vuositeemoihin, myös
teemailtojen ja elokuvien avulla.

5. Markkinointi ja tiedotus

Ryhmällä on Kirkkonummella käytössä toimiva tekstivies-
tisysteemi, jolla ryhmän jäsenet saavat tietoa kokouksista
ja muista ajankohtaisista aiheista. Ryhmä pyrkii myös
näkömään muutamissa paikallisissa seurakuntajulkaisuissa
sekä yläasteiden ja lukioden ilmoitustauluilla. Vuosittaisilla
Kirkkonummi-päivillä ryhmä esittelee laajemmin Kirkkonum-
men Changemakerin toimintaa.

TOIMINTAKERTOMUSMALLI

Laihian Changemakereiden toimintaan kuului vuonna 2010 teemailtoja sekä leffailtoja, joita pidettiin noin parin viikon välein. Aiempaa hiljaisempi kevät toi iltoihin usein 2–4 maailmanmuuttajaa idyllisiin tiloihin, vanhan meijerin vintille.

Toiminta:

Kevät 2010:

- 15.1. Vuosi aloitettiin leffaillalla, jossa katsottiin The Yes Men.
- 29.1. Teemaillassa puhuttiin vedestä ja sen puhtaudesta sekä riittämättömyydestä kaikkialle.
- 12.2. Teemaillassa aiheena oli Haiti.
- 19.2. Teemaillassa puhuttiin Mexicosta.
- 19.3. Leffaillassa katsottiin Flood.
- 30.4. Leffa-illassa katsottiin Babel sekä syötiin hyvin rennoissa tunnelmissa.
- 15.5. Vaasan Mahdollisuuksien tori, jossa laihialaiset pitivät Changemaker esittelypöytää.
- 25.5. Kevään viimeinen CM-ilta vietettiin piknikillä. Sateesta huolimatta vintille saatiin rento ja mukavan aurinkoinen tunnelma.

Syksy 2010:

- 26.8. Suunniteltiin tulevan syksyn toimintaa ja teemailtojen aiheita.
- 10.–12.9. Kolme laihialaista changemakeraa osallistui verkoston jäsenviikonloppuun.
- 13.9. Leea Lamminpää kävi vierailemassa viikonlopun jälkeen Laihian paikallisryhmässä.
- 17.9. Teemaillassa puhuttiin eläinten oikeuksista.
- 1.10. Leffaillassa vuorossa oli The Cove.
- 14.10. Pidettiin iloinen ja onnistunut Vientituki-tempaus Laihian Lukiolla.
- 29.10. Leffaillassa katsottiin elokuva Lilja 4-ever.
- 12.11. Vietettiin Laihian paikallisryhmän 4-vuotissyntymäpäiviä. Syötiin hyvin ja tehtiin uusi banderolli sekä pelattiin pöytäalista iloisissa tunnelmissa.
- 26.11. Teemaillassa puhuttiin patenteista.
- 10.12. Pidettiin pikkujoulut leipomalla pipareita sekä joulutorttujen rennoissa ja jouluisissa tunnelmissa.
- 11.12. Laihian paikallisryhmän yhteyshenkilö osallistui Tampereella järjestettyyn yhteyshenkilöpäivään.
- 21.12. Sovimme tulevan kevään illoista sekä tapahtumista.

RAHOITUSHAKEMUSMALLI

Rahoitushakemuksen tulee sisältää kuvauksen, mihin varoja haetaan sekä kuluarvion siitä, kuinka paljon erilaisiin hankintoihin menee arviolta varoja.

Esimerkiksi tempausta järjestettäessä liitetään mukaan tiivis ja informatiivinen kuvaus, jossa selitetään, mikä tempauksen taustaidea on, mitkä sen tavoitteet ovat, miten se toteutetaan, ketkä sen toteuttavat, mihin sillä pyritään ja miksi. Kuluarviota varten on selvitettävä mahdollisimman pitkälle, paljonko mikäkin maksaa. Jotkut asiat ovat kuitenkin vaan arvattava, koska kaikkia kuluja ei voi tietää tarkalleen etukäteen. Mikäli kampanjalle haetaan rahoitusta valtakunnalliselta Changemakerilta, on rahoitushakemus toimitettava koordinaattorille hyvissä ajoin, eli kun tempaus on vasta suunnitteilla.

Esimerkki kuluarviosta:

Paikallinen tempaus ja tätä edeltävä koulutuspäivä	
Tarjoilu yleisölle koulutuksessa	20,00 €
Viranomaisen luvat	30,00 €
Paikan vuokra (50e/vrk)	50,00 €
Materiaalit	20,00 €
(bänderolli- ja näyttelytarvikkeet, kyniä)	
Tarjoilu yleisölle tempauksessa	25,00 €
YHTEENSÄ	145,00 €

YHTEISTYÖTAHOJA JA LINKKEJÄ:

Amnesty | www.amnesty.fi

Attac | www.attac.fi

Clean Clothes - Puhtaat vaatteet -kampanja
| www.puhtaatvaatteet.fi

Eettisen kaupan puolesta ry
(ent. Reilun kaupan puolesta ry) | www.eetti.fi

Finnwatch ry | www.finnwatch.org

Globaalikasvatus (Kepa) | www.globaalikasvatus.fi

Ihmisoikeudet.net -sivusto | www.ihmisoikeudet.net

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry | www.kepa.fi

Kirkon Ulkomaanapu | www.kirkonulkomaanapu.fi

Luonto-Liitto | www.luontoliitto.fi

Maailma.net | www.maailma.net

Maailman kuvat -kouluvierailuhanke
| www.nuortenakatemia.fi/gleiset_hankkeet/maailman_kuvat

Maan ystävät | www.maanystavat.fi

MakeITfair – Eettisesti epäkunnossa -kampanja
| www.makeitfair.fi

Pakolaisneuvonta ry | www.pakolaisneuvonta.fi

Polttava kysymys -kampanja | www.polttavakysymys.fi

Reilun kaupan edistämisyhdistys ry | www.reilukauppa.fi

SaferGlobe | www.saferglobe.fi

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus | www.sask.fi

Suomen Lähetysseura | www.mission.fi

Suomen Pakolaisapu ry | www.pakolaisapu.fi

Suomen Punainen Risti | www.punainenristi.fi

Ulkoasianministeriön kehitysyhteistyöosasto
| www.global.finland.fi

Yhteisvastuu-keräys | www.yhteisvastuu.fi

CHANGEMAKER

Kirkon Ulkomaanapu/Changemaker
Luotsikatu 1a, 00161 Helsinki
www.changemaker.fi

KIRKON ULKOMAANAPU
actalliance